

BORIS MIHAJLOVIČ DE ZIRKOFF - IZBOR ČLANKOV

BORIS M. DE ZIRKOFF

IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

BORIS M. DE ZIRKOFF

IZBOR ČLANKOV

Izbor člankov, izvorno objavljenih na spletni strani www.teozofija.info

Prva elektronska izdaja

Izbor člankov, prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Slika na naslovnici: Boris M. De Zirkoff

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v

Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 125622019

ISBN: 978-961-6561-67-9 (PDF)

BORIS M. DE ZIRKOFF

IZBOR ČLANKOV

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Biografija</i>	5
<i>Temeljna teozofska načela</i>	7
<i>Ali smo teozofi?</i>	9
<i>Izziv teozofije</i>	13
<i>Teozofija kot način življenja</i>	19
<i>Bratstvo: edini izhod</i>	23
<i>Burna vremena pred nami! ...</i>	27
<i>Graditelji nove dobe</i>	31
<i>V iskanju teozofov</i>	33
<i>Nov mejnik</i>	40
<i>Pionirji duha</i>	45
<i>Pomembna tema</i>	48
<i>S soncem proti severu</i>	52
<i>Potrebujemo skok naprej!</i>	54
<i>Zlata priložnost</i>	56
<i>Ali je Božič zastarel?</i>	60
<i>Božič v naših srcih</i>	67
<i>Na pragu novega leta</i>	71

Boris M. de Zirkoff - Biografija

Boris Mihajlovič de Zirkoffse je rodil 7. marca 1902 v Skt. Petersburgu, materi Lidiji Dimitrijevni von Hahn, nečakinji H. P. Blavatsky. Kot občutljivega otroka so ga vzgajali na domu, kjer se je naučil več jezikov. O svoji veliki stari teti ni vedel kaj dosti vse dotlej, dokler se nista njegova mati in krušni oče leta 1917, ko sta pobegnili na Finsko pred rusko februarско revolucijo, ustalila v Stockholmu. Tam je na domu ruskega konzula prvič videl izvod *Tajnega Nauka*. Njegov študij je postal nato njegov prvi korak v vseživljenjski predanosti teozofiji.

Študiral je na različnih evropskih univerzah in se specializiral za jezike in klasiko. V Baden-Badnu v Nemčiji je srečal ameriškega Rusa, Nikolaja Romanova, ki mu je povedal za obstoj teozofske organizacije v Point Lomi v bližini San Diega v Kaliforniji, z imenom Univerzalno Bratstvo in Teozofsko Društvo. Pisal je pismo g. Katherini Tingley, tedanji voditeljici tega društva in se potem srečal z njo na Finskem, ko je slednja obiskala Evropo. G. Katherina Tingley, ki je zvedela za to, da je Boris de Zirkoff sorodnik Helene Petrovne Blavatsky, ga je povabila na sedež društva v Point Lomo in mu obljubila vso potrebno pomoč v zvezi z njegovim potovanjem v Ameriko.

To pot mu je uspelo opraviti proti koncu leta 1923. Ko je prišel v Kalifornijo, je začel s svojim osemnajstletnim delom kot učitelj, tajnik in pisatelj ter se leta 1925 odločil, da bo uredil vsa dela H. P. Blavatsky. Ta projekt je

vodil do dopisovanja s sodelavci po celem svetu in do 50 let dolgega raziskovalnega dela.

Z "Fraternization Movement," ki ga je leta 1930 sprožil g. Gottfried de Purucker je postala izdaja besedil H. P. Blavatsky enoten projekt vseh teozofskih organizacij. Prve štiri zvezke je med leti 1933 in 1936 natisnila založniška hiša Rider & Co. v Londonu kot *The Complete Works of H. P. Blavatsky*, vendar pa so bile tiskarske plošče med nemškim bombardiranjem Londona med drugo svetovno vojno uničene.

Leta 1942 se je Boris de Zirkoff preselil v Los Angeles in začel s svojim neodvisnim delom. S podporo g. Manly P. Halla, kot tudi fundacije HPB Writings Found, sta bila med leti 1950 in 1954 natisnjena 5. in 6. zvezek. Leta 1956 pa je postalo Teozofsko društvo (Adyar) edini založnik in prodajalec *Blavatsky Collected Writings*.

S pomočjo majhne ekipe prostovoljcev je Boris de Zirkoff od leta 1944 do leta 1981 izdajal revijo *Theosophia*, predaval in pisal za številne teozofske revije po svetu.

Leta 1981, v letu njegove smrti, mu je predsednica Teozofskega društva, g. Radha Burnier, za njegov izjemen prispevek k teozofski literaturi izročila nagrado T. Subba Row Medal.

Boris de Zirkoff je umrl 4. marca 1981, potem ko je bil priča natisu prvih dvanajstih zvezkov del H. P. Blavatsky, kot tudi novih izdaj *Odstrte Izide* in *Tajnega Nauka*. Iz njegovih rokopisov sta bila nato v letih 1982 in 1985 natisnjena še XIII. in XIV. zvezek. Zbirni index v zvezku XV. pa je bil nato objavljen leta 1991.

Poleg *Zbranih del Helene Petrovne Blavatsky* in revije *Theosophia*, je za sabo je pustil več kot 300 člankov, številna predavanja ter nekaj krajših knjižnih del: *Hypnotism, Mesmerism. and Reincarnation: Some Startling Facts in the Light of Esoteric Philosophy* (1956), *What of Reincarnation?* (1974) in *Rebirth of the Occult Tradition: How the Secret Doctrine of H. P. Blavatsky was Written* (1980).

Temeljna teozofska načela

Theosophia, poletje 1976

Ključna nota nauk, ki jih opisuje Ezoterična Filozofija, je njihova univerzalnost. Enako dobro se umeščajo v veliko kot v malo, v makrokozmično kot mikrokozmično. Ker ne temeljijo na nobenega mnenjih ali verskih prepričanjih, so ukoreninjeni v naravnih dejstvih, dejstvih, ki jih je mogoče opazovati in preučevati in katere lahko človek s pomočjo analogij poveže z drugimi dejstvi onstran našega trenutnega neposrednega eksperimentalnega spoznavanja.

Temeljna teozofska načela so univerzalno prisotna skozi celotno trajanje človeške rase. V vseh dobah in civilizacijah so odsevala v mišljenju človeštva in zapustila neizpodbitne sledi v vseh mitih in legendah, kakor tudi v bolj neposrednih navodilih in učenjih filozofov in mislecev.

Skrben študij človeškega mišljenja skozi dobe, ki je mogoč le preko pogosto razdrobljenih delcev, ki so se uspeli prebiti do nas, kaže na to, da je univerzalni nauk obstajal od pradavnine, nauk, ki je bil dostopen tistim, ki so se bili voljni podrediti določenim zahtevanim pogojem, da bi ga pridobili. Z enega konca zemlje na drugega so bila temeljna načela tega nauka ista in

pravila vedenja istovetna, pa čeprav izražena v tako različnih jezikih ali obdana z različnim simbolizmom in alegorijo.

Naravo tega nauka je v njegovih temeljnih predpostavkah v svojem *Tajnem Nauku* jasno orisala H. P. Blavatsky. Odprite Knjigo I na strani 14 in preberite besedilo vse do strani 20; nato odprite isti zvezek na strani 272 in ga preberite do konca tega poglavja na strani 299. Na teh straneh so predstavljeni temelji univerzalne modrosti, ki se vlečejo kot zlata nit skozi vse pristne oblike in preoblikovanja Ezoterične Filozofije. Te strani lahko služijo kot mejnik za vsa druga učenja ali popačenja učenj, ki se od časa do časa pojavijo na raznih delih sveta, da bi zmedla in zbegala študenta. Mojstrska predstavitev H. P. B. vsebuje jasno in posebno zanikanje ali zavrnitev raznovrstnih dopolnilnih idej in teorij, ki so z leti postale splošno priznane v sodobnem teozofskem gibanju. Pravilno razumevanje teh temeljnih predlogov vsakemu skrbnemu mislecju pove, da določena literatura, ki naj bi domnevno vsebovala teozofske ideje, obravnava psiho-mentalne fantazije, ki so pogosto diametralno nasprotna in ki jih nikakor ne podpirajo temeljna načela Modrosti-Religije, kakor so orisana v zgoraj omenjenih odlomkih. Te fantazije se ne morejo harmonično spojiti z pristnimi nauki Ezoterične Filozofije in jih je zato potrebno obravnavati kot lažne.

Ali smo teozofi?

Theosophia, jesen 1954.

Mnoge besede, posebno tiste, povezane s psihološkimi in duhovnimi temami, imajo težnjo po prevzemanju pogovornega pomena, po rabi tja v tri dni in po izgubi svojega izvirnega pomena. To zelo velja tudi za teozofske izraze in med temi še posebej za izraz “teozof.”

Biti študent Teozofije, privrženec te plemenite in vzvišene filozofije Starodavne Modrosti, je ena stvar; biti *teozof* pa je nekaj povsem drugega. Če je človek študent Ezoterične Filozofije, če si želi bolj ali manj seznaniti z njenimi učenji in etičnimi nauki, ne bo naletel na noben velik problem ali težavo. Takšna oseba lahko celo naredi določen napor v smeri praktične uporabe teh nauk v vsakodnevem življenju, vsaj občasno. Lahko se celo pridruži tej ali oni od številnih teozofskih organizacij in se aktivno vključi v njihove dejavnosti. Brez dvoma vse to predstavlja določen napredek, da bi sčasoma postal *teozof*.

Vendar pa bi morali ta izraz dejansko uporabljati le za tiste ljudi, ki so uspeli narediti učenja in nauke Teozofije za *živo moč* v svojih življenjih in katerih celotno ravnanje in vzorec življenja temelji na teh vzvišenih načelih te duhovne filozofije. Tako kot resnični kristjan tudi resnični *teozof* živi v

svetu, vendar ni od njega. Zato je samo po sebi umevno, da je resnični teozof prav tako redek pojav v naši dobi kot resničen kristjan, to je, moški ali ženska, ki vsakodnevno prakticira in dejansko živi nauke Pridige z gore, katere bistvo je v celoti teozofsko.

Prej ko bomo spoznali to dejstvo, prej se bomo znebili precej nesrečnega nerazumevanja in množice nepotrebne zmede. Pri tem, tako kot tudi v mnogih drugih ozirih, smo se v sodobnem Teozofskem Gibanju oddaljili od napotkov H. P. Blavatsky.

Definicije, ki jih je ona podala za izraz “teozof” so zelo jasne in nedvoumne ter ne brez določenega trpkega humorja. V svojem slavnem eseju “Praktični Okultizem” (*Lucifer*, Zvezek II., April 1988) je izjavila, da:

“Lahko je postati teozof. Vsaka oseba s povprečnimi intelektualnimi sposobnostmi in nagnjenostjo do metafizike, ki je čistega, nesebičnega življenja, ki najde več veselja v pomoči svojemu sosеду kot v prejemanju pomoči, ki je vedno pripravljena na žrtvovanje svojih lastnih ugodij zaradi drugih ljudi, ki ljubi Resnico, Dobroto in Modrost zaradi njih samih in ne zaradi koristi, ki jih prinašajo, je teozof.”

Ni težko spoznati, da so zgoraj omenjene usposobljenosti dejansko tiste resničnega teozofa, vendar pa nikakor ni jasno, kako je lahko katerakoli od teh sposobnosti, teženj, zmožnosti, lahka, razen če ni H.P.B. uporabila to besedo s “figo v žepu.” V vseh mnogih letih mojega druženja z Gibanjem, nisem imel te sreče, da bi srečal več kot pol ducata ljudi, ki bi ustrezali gornjemu opisu.

Navajajoč neko izjavo ali pismo enega od Učiteljev, H.P.B. ponuja drugo definicijo izraza “teozof,” ki si zasluži bolj skrbno preučitev (*Lucifer*, Zvezek I., November 1887):

“Tisti, ki ne prakticira altruizma; tisti, ki ni pripravljen deliti svojega zadnjega grižljaja s slabotnejšim ali revnejšim od sebe; tisti, ki noče pomagati

svojemu človeškemu bratu katerekoli rase, naroda ali veroizpovedi, kadar koli in vedno, ko naleti na trpljenje, in ki oglušči za krik človeške bede; tisti, ki sliši za obrekovanje nedolžne osebe, najsi brata teozofa ali ne, pa ne povzdigne glasa v njegovo obrambo, tako kot bi ga v svojo lastno - ta ni teozof.”

Zdi se, da je gornja definicija enako nedosegljiva kot prva, vsaj ko gre za povprečnega študenta ali iskalca. Ne dvomim, da je v vrstah organiziranega Gibanja nekaj takšnih ljudi, vendar pa ti raje ostajajo neznani. Veliko večino tistih, ki se imajo za “Teozofe,” tvorijo ljudje, katerih intelektualno razumevanje učenj je le v majhni meri povezano z njihovim etičnim ravnanjem in katerih številne besede, včasih zelo spretne in na videz prepričljive, le redko, če sploh kdaj, potrjujejo in podpirajo njihova *dejanja*. Če bi bilo drugače, če bi vrste Teozofskega Gibanja v večji meri tvorili praktični teozofi, potem bi bilo Gibanje kot celota ena od največjih moralnih moči v sedanjem bolnem svetu in bilo prepoznano kot branik duhovnosti. Najsi si še tako želimo domišljati, da je temu tako, pa dejstva govorijo nasprotno.

Temeljni kamen praktične Teozofije je *Univerzalno Bratstvo* v delovanju. Ločenost, izključnost, psihološke, duhovne in intelektualne ovire vseh vrst ter duh nacionalne in plemenske tekmovalnosti in nestrpnosti, so tuje duhu Teozofije. Njen temelj je bil od prvega dne medsebojno razumevanje in sočutje. In nobena količina intelektualnega učenja ali strokovnosti v predstavitvi tehniških učenj ne more nadomestiti pomanjkanje bratstva in dobrohotnosti. Zato je povsem jasno, da noben študent Teozofije, ki ga čustveni odzivi silijo v religiozne in rasne antagonizme, ne more biti obravnavan, še zdaleč ne, kot *teozof*. Kadarkoli in kjerkoli srečamo študente, ki nikoli ne zamudijo priložnosti, da bi izrazili neko poniževalno trditev ali sarkastično opazko o rimo-katolikih in njihovi dogmatski nestrpnosti, o Židih in njihovih domnevno nespremenljivih značajskih potezah, o “psihikih” in njihovi norih predstavah, ali o komunistih in njihovih hudičevih idejah, kot tudi o so-šudentih in njihovih problematičnih značajskih pomanjkljivostih, lahko varno domnevamo, da se duh resnične Teozofije -

Božanske Modrosti - še ni ukoreninil in da je še posebej izrazita njegova odsotnost.

Spomnimo se, da obstajajo resnični Teozofi, živi primeri najvišje Etike, ki nikoli niso slišali za Teozofijo in katerih življenja se odvijajo v delu za druge, na krajih in v okoliščinah, ki nam večini sploh niso poznane. Univerzalno Bratstvo je za njih živa realnost, duhovno blago, nad katerim ne more imeti monopola nobeden od nas. Svet ima še vedno Kristu podobne moške in ženske, toda ti se ne potegujejo za mučeništvo, s tem, da bi postali širše znani.

Izziv teozofije

Theosophia, julij-avgust 1946

Od časa do časa je potrebno na novo izraziti cilje velike Stvari.

Potrebno je, da se spomnimo na temeljna načela mišljenja in ključna pravila ravnanja, ki so v osnovi vsakega pristnega teozofskega dela. Koristno je, če nekako okrepimo temeljne barve, s katerimi je pred očmi našega uma obarvana plemenita slika našega Duhovnega Gibanja in poživimo naše navdušenje za ideale, ki jih vidimo na oddaljenih obzorjih naših stremljenj in upanj.

Izredno pomembno je, na primer, da se še posebej spomnimo na temeljno dejstvo, ki ga včasih zanemarjajo sicer resni študentje, da je starodavna Ezoterična Modrost *prvenstveno Etični nauk*, Kodeks Obnašanja, Način Življenja. Ni zgolj intelektualna filozofija.

V tem dejstvu se nahaja IZZIV: Izziv živeti duhovno v nasprotju s suhoparnim intelektualizmom, z dinamičnim duhovnim ognjem v nasprotju s kot-prah-suhimi tehničnimi podrobnostmi. Če ni napolnjena s srčnim-življenjem in pristnim človeškim sočutjem do duš ljudi, ki je živa, utripajoča sila, ki potuje od enega srca do drugega, teozofija kmalu postane tra-

dicionalna “žvenketajoča pločevina in cinglajoča cimbala” Svetih Spisov. Zato je teozofijo potrebno *živeti* in njeno živo sporočilo prenašati na druge, sporočilo, ki nekako nosi v sebi del samega bistva-življenja posameznika, ki ga predaja.

Iz tega prvotnega Izziva izhaja drugotni: ali bo študent živel in pridobil za sebe ali za druge? Ali bodo njegovi duhovni, intelektualni in etični dosežki, plemenitost njegovih idealov in praktična uporaba v vsakodnevem življenju, posvečeni in gnani od želje, da bi dosegel položaj, ki bo nadrejen tistemu drugih ljudi, ali pa ga bo gnala želja, da bi postal brezosebna sila za osvoboditev in moralni dvig človeštva? Kakor je jasno povedal Mojster K. H. (*Pisma Mojstrov*, str. 7): “... glavni cilj T. D. ni toliko zadovoljevanje posameznikovega stremljenja kot služenje našim soljudem.” Na tej čeri duhovne sebičnosti so nasledli mnogi, ki so ponosno jadrali na okronanih valovih duhovnih oceanov, le zato, da bi se sčasoma potopili v njihove brezdanje globine.

S tem Izzivom se je mogoče najbolje soočiti s pomočjo obnavljajočega se cveta temeljnih teozofskih učenj, kot so karma, reinkarnacija, notranja božanskost vsakega človeka, dvojnost človekove narave, obstoj Učiteljev, Enost življenja, ciklično nastajanje, resnična narava rojstva in smrti, odrešujoča moč nesebičnega mišljenja in brezosebnost – in mnogih drugih *duhovnih pripomočkov*, ki edini priključijo ustvarjalno delo na polja človeške žalosti, pomagajo moškim in ženskam nositi njihovo samo-ustvarjeno breme bolj pogumno in z večjim upanjem, tako da jim pokažejo, kje se nahaja pot do večjega življenja.

Kadar koli so ta učenja uporabljena izključno za samo-izpopolnjevanje ali s poudarkom na njem, postanejo določno nevarna. Takrat opazimo pri študentu ali pri skupini študentov nezmotljivi žig napačne uporabe teozofije. V pristnem teozofskem delu ni prostora najsi za župnijstvo ali za “zaprtost” ali za duh “zaprtih združb,” ne glede na to, kakšni so cehovski okraski, ki krasijo njihova vhodna vrata!

Z besedami Mojstra M.: “Sonce teozofije mora sijati za vse, ne le za del. To gibanje je veliko več kot ste lahko doslej slutili in delo T. D. je povezano s podobnim delom, ki se skrivno odvija v vseh delih sveta” (*Op. cit.*, str 271.)

Povsod in kadar koli, ko se društvo, loža, skupina ali posameznik preda študiju ali širitvi teozofije in pri tem pozabi na dva najpomembnejša pogoja za svoj obstoj: (1) Da je odprt za sprejem novih Resnic od kjer koli že te lahko prihajajo, in (2) Da razširi celo tisto malo, kar se je naučil toliko lačnim srcem in umom kot jih lahko doseže - bo ta posameznik ali skupina naredila odločilen korak, da postane sekta, cerkev ali zaprta združba. Mor-da nehote, je posejala semena sektaštva, nestrpnosti in ločenosti. Do tolikšne mere, do kolikšne preneha odsevati univerzalnost pristne teozofske dr-že. Celu posameznik, ki se preda intelektualnemu študiju, prvenstveno us-merjenemu proti njegovemu lastnemu napredovanju, lahko postane cer-kev v samem sebi, v kateri je duhovnik nad gomilo svoje lastne duhovne praznine.

Naslednji Izziv, ki nam pride na misel, je *Preprostost*. Problem je: Ali lahko postanemo globoki in resnično učeni, pa vseeno ostanemo preprosti kot otroci pri igri? Dokler se ne naučimo te skrivnosti, ostane vstop v srca ljudi za nas zapahnen.

Govoriti ali pisati človeškemu srcu; čutiti v svojih lastnih prsih goreče probleme drugih človeških bitij; vstopiti v njihovo zavest in vibrirati v so-glasju z njo; razumeti, odpustiti, tesno objeti v sebi žalost človeštva, brez-upnost razočaranosti, agonijo umov, katerih noč je brez vizije, katerih bo-lečina je brez konca; jim pokazati Kraljevsko Pot, ki vodi iz te žalosti in bolečine v sinjo modrino neskončne svetlobe in neizrekljivega miru - da bi človek to lahko počel, mora ostati preprost, kajti največje misli so nespren-menljivo najbolj preproste. Zaradi tega so tudi najbolj univerzalne.

Obstaja pa še en Izziv: ali bo študent, ki je intelektualno spreten, ki je op-ravil iskren napor, da bi učenja živel, začutil željo in gorečnost, da preda

učenja v glavnem tistim, ki so mu intelektualno in duhovno sorodni. To je kočljiv preizkus.

Potrebno je imeti določno v mislih, da mora teozofija, da bi postala moč v svetu ljudi, *razbremeniti množice*, mora postati ozadje njihovega prepros tega razmišljanja in vsakodnevnega čutenja. Medtem ko je popolnoma točno, če rečemo, da moramo opraviti posebne napore, da bi pritegnili največje ume rase, pa je enako točno, da je dandanes teozofija najbolj potrebna siromašnim, revnim, relativno nevednim, zatiranim - velikemu valovanju, pogosto nememu, trajno trpečih množic, katerih hrepeneča srca so lačna in žejna in katerih umi, prikrajšani za resnično vzgojo, jo težko razumejo.

Kakšne so potrebe ljudi? Hrana, zavetje, čistoča, čist zrak? Da, vendar pa potrebujejo poleg tega še nekaj. *Potrebujejo razbremenitev*, čas, da spoznajo, da je človek *mislec*, tako kot delavec, garač s svojimi rokami in hrbtnimi mišicami. Potrebujejo resnično vzgojo, spodbujajočo moč velikih, plemenitih, etičnih idej, za katere so njihova srca pogosto veliko bolj odprta od tistih intelektualcev. Nadvse pa morda potrebujejo *Živo religijo*, ne pa abstraktno metafiziko, ki jim ne bo ponudila nič dobrega. Le živ, dinamičen, utripajoč duhovni ogenj jih lahko pomaga dvigniti. To lahko opravi le preprosto, od-srca-do-srca, tolmačenje Starodavne Modrosti. Dosegla jih ne bo nobena količina prefinjenega intelektualizma. To je samo po sebi Izziv za vsakega študenta.

S tem pa smo prišli do naslednjega Izziva, s katerim se v samem sebi prej ko slej sooči vsak resen študent: *postati dejansko, polno človeški*.

Večina moških in žensk ni še polno človeških. Zapomnimo si to! Najbolj plemeniti del človeške duše se pri povprečnem človeškem bitju še ni razcvetel; spi; potrebuje zažigalno iskro, ki ga bo prebudila v delovanje, tako da bi lahko postal gospodar razmer, da bi zapovedoval še ne ukročenim strastem in čustvom na ravni, na kateri prebiva večina ljudi. Že samo to

dejstvo je dokaz, da je zavestnost večine ljudi quasi-živalska in ne resnično človeška; kajti Človek je predvsem Mislec.

Mišljenje, procesi pravilnega razmišljanja in njih izpopolnitev, duhovno sočutje in usmiljenje, prijaznost do vsega, kar živi, neustrašen pogum, dobrodelnost, brezosebna ljubezen, pravičnost do vseh - vse kreposti, ki so jih razglašali najbolj plemeniti Modreci in Vidci človeštva, so svojstva polno prebujene človeške duše, ki jo razsvetljuje luč Notranjega Jaza.

Nekateri so si domišljali, da so v Teozofskem Društvu zato, da bi postali božanski, podobni bogu. Naj se spomnijo, da morajo pred tem, ko je mogoče s tem sploh poskusiti, postati polno človeški. In ena od največjih kvalitiet ali moči človečnosti je ta, da se naučimo, *kako misliti*. Dejansko, lahko bi rekli, da se je glavni del dela H. P. Blavatsky vrtel okoli tega najbolj pomembnega napora, namreč, naučiti moške in ženske, da sami razmišljajo ustvarjalno, namesto da bi kot papige ponavljali vsako trenutno zdravilo za vse ali živeli kot paraziti na mislih drugih ljudi.

Z besedami H. P. Blavatsky:

“Težnja sodobne civilizacije je odziv na animalizem, v smeri razvoja tistih lastnosti, ki vodijo do uspeha v življenju človeka kot živali v boju za živalski obstoj. Teozofija skuša poleg živalske v človeku razviti človeško naravo na račun odvečne živalskosti, ki sta jo sodobno življenje in materialistična učenja razvila do stopnje, ki ni normalna za človeško bitje na tej stopnji napredovanja ...”

“... bistvo teozofije je popolna harmonizacija božanskega s človeškim v človeku, uravnava njegovih bogu-podobnih lastnosti in stremljenj ter njih oblast nad zemeljskimi ali živalskimi strastmi v njem” (Pismo Ameriški Konvenciji, 1888.).

Izziv postati bolj in bolj človeški vključuje duh naprednosti v vsaki stvari, v nasprotju z reakcionarnostjo (ki ni omejena zgolj na politične posle!). Vsak moški ali ženska, ki zapre svoj um in srce pred prilivom novih idej in

boljših metod, s katerimi bi jih spravila v delovanje, s tem postane odslužen mornar na ladji človeštva.

Ta Izziv zahteva Mladostnost Duha, spodbudo k duhovni pustolovščini, pripravljenost živeti in pustiti živeti.

In zahteva tudi *Optimizem*. Teozofi so navkljub vsemu optimisti; ali se vsaj nagibajo v tej smeri. Naša celotna filozofija, s svojim poudarkom na Svobodni Volji vsakega človeškega bitja, ki prikraja človekovo usodo v skladu s plemenitostjo ali drugačnostjo njegovih idealov; s svojo vero v božansko življenje in luč, skrito v človeškem srcu, je filozofija Optimizma. Ne topoglavega optimizma, ki pravi, da je na svetu vse dobro in v redu, ampak tisto vrsto Optimizma, ki vidi v neukrotljivem človeškem duhu odločnost, da bo sčasoma popravil vse napake in nepravilnosti; optimizem, ki čuti, kot gonilna sila v ozadju celotne evolucije, najsi kozmične ali družbene, neustavljivo moč, ki se v širni drami življenja sveta giblje za dobro.

Teozofija kot način življenja

Theosophia, pomlad 1962

Bistvena vrednost učenj Prastare Modrosti, Filozofije Življenja, počiva v dejstvu, da jih je mogoče uporabiti v vsakodnevem življenju in prakticirati kot način življenja.

Dandanašnji svet najbolj potrebuje Etiko - religiozno-filozofski sistem mišljenja, utemeljen na najvišjem etičnem ravnanju.

Postali smo pogojeni od kriminala, neobčutljivi za nepravičnost, brezčutni za izkoriščanje in navajeni na prelivanje krvi, preganjanje, vojna stanja, uničevanje človeških življenj in korupcijo človeškega obnašanja.

Nobena od obstoječih institucij organizirane religije ni sposobna zaustaviti toka tega moralnega padanja, in to predvsem zato, ker ni nobena sposobna priskrbeti kakršnih koli trdnih znanstvenih temeljev glede potrebe po etičnem ravnanju.

Ključna nota Teozofske Etike je *samo-nadzor* - sposobnost ravnati v skladu z najvišjimi nareki človekove vesti. V tem je večina od nas le učencev, vendar učencev v znanosti življenja, ki potencialno vsebuje rešitev vseh problemov človeške zavesti.

Ko živimo v svetu velike zmede in negotovosti, ko se soočamo s ponavljajočimi se problemi, tako v naših osebnih življenjih kot v življenju narodov, bi morali razviti v sebi lastnosti naše zavesti, ki bi iz nas v določenem času ustvarile centre ustvarjalne sile, kanale za dobro, utelešenja moči in dobre volje do drugih.

Katere so nekatere od teh lastnosti?

Katera so nekatera od stanj uma in srca, ki bi jih morali vzgajati, da bi rastla naša notranja veličina?

Ena od najbolj pomembnih je prebujanje *univerzalnega* pogleda na življenje, skupaj z širokim sočutjem in vse-objemajočim razumevanjem, vključno s tistim do vseh ljudstev na zemlji, na kateri živimo.

Razširimo naš Pogled! Odprimo naše Obzorje! Ne dovolimo, da bi naše ume vsrkala rutina vsakodnevnega življenja!

Poleg vsakdanjih skrbi, osebnih dolžnosti do družinskega življenja, profesionalnih interesov, obstaja še večje življenje sveta, ki se ga ne dotika nečistost večine človeških poslov.

Poskušajmo od časa do časa vstopiti v večje življenje! To je edini način, na katerega lahko nekako ponovno napolnimo naše duhovne baterije in ponovno izgradimo naš pogosto omahujoč pogum v srečevanju z mnogimi težavami v osebnem življenju.

Morali bi opraviti določen napor, da si vzamemo čas za razmislek, premislek in premlevanje o velikih Univerzalnih Idejah - Globalnem Bratstvu, Vedno-Prisotnem Življenju od atomov do zvezd, brezmejnosti prihodnosti, neizkoriščenih virih človeškega uma in srca.

Morali bi *vizualizirati* sami sebe kot potencialno bogu-podobno bitje, ki skuša razviti in izraziti svoje vrojene božanske zmožnosti, znanje in moč. Naši rezultati bodo v skladu z močjo našega duhovnega ideala in silovitostjo naše notranje Vizije.

Morali bi se družiti s prostorom: pojdite ven in pogledajte gore, morje, polja; stopite v noč in vaše oči in umi naj se sprehajajo po brezmejnosti zveznega neba; razmišljajte o sebi kot o povezanem delu Vsega, s prostorom in neskončnostjo znotraj in zunaj. Ko se vaša zavest širi, morda ne boste več zadovoljni s čustvenimi izlivi množice in boste terjali našo dediščino ustvarjalnega mišljenja. Poleg tega boste s tem, ko boste zavrnilo sodelovanje v prevladujočih hysterijah, političnih, družbenih in religioznih, ohranili svoje življenjske vire.

Namesto tega boste vzgajali držo umirjenosti, tišine in spokojnosti. Običajna čustva se gibljejo na površini, kot valovi na viharnem morju. Pod njimi ležijo globine človeške duše, kjer prebiva vaš *dejanski* jaz. Vse, kar je v človeškem življenju vredno, izhaja iz teh brezdanjih globin in se poraja iz njihove tišine.

Velika žalost in tragedija sta tihi; nepričakovana osamljenost je tiha; globoka žalost človeškega srca je tudi tiha; vzvišene misli, prebliski navdiha se rodijo v tišini; da, celo velika in trajna ljubezen je redkobesedna!

Za tistega čistega srca je vsaka izkušnja okno, odprto na širna polja Božanskega, na polja, po katerih veje Veter Duha in se koplje v žareči sončni svetlobi.

Naj naše Geslo postane prijaznost - stalna prijaznost in razumevanje. Poskusimo tudi odpuščati. Zameriti je lahko; odpuščanje pomeni moč; od človeka se zahteva, da jo prakticira. Negujmo neustrašnost, pogum, pravičnost, tako v drobnih kot velikih stvareh, vključno s pravičnostjo do samega sebe in sprejemanje, z ravnodušnostjo, tega, kar je prijetno, in tega, kar je težko prenesti. Vedite: oboje bo prešlo! Ker nas trde svari naučijo več trajnih lekcij, lahko razvijemo držo hvaležnega sprejemanja vsega, kar pride na našo pot. Poskusimo narediti vse, da bi shajali z drugimi. To je mogoče opraviti na lažji in bolj dostojanstven način, če gledamo na druge kot na delce Enega Univerzalnega Življenja. Vedeti bi morali tudi to, da je to, kar vidimo v drugih, prav pogosto tisto, kar drugi vidijo v nas. Mi smo eni

drugim ogledala. Čeprav se na zunaj razlikujemo, pa vsi pripadamo isti temeljni zavesti - zavesti Enega Univerzalnega Jaza. S tega zornega kota so ljudje zgolj atomi-življenja širnega evolucijskega toka, ki valuje iz dobe v dobo.

Predvsem pa se zavzemajmo za Načela in ne za osebnosti! Slednje so le svetlikajoči se valovi na oceanu življenja, medtem ko so prva globoki tokovi samega življenja, ki nas nosijo proti oddaljenim ciljem.

Če želimo notranje rasti in postati plemenitejši in močnejši, bomo nujno na preizkušnji. Ni druge poti. Življenje je niz prebuditev, in vsaka prebuditev je kot rojstvo v širše področje življenja. Vsako rojstvo prinaša ostro bolečino; zato je rast pogosto boleča. Buba nižjega, osebnojnega jaza, se mora razpočiti, preden lahko iz nje vznikne metulj - ponovno rojena Duša - in se vzpne v brezmejno svobodo neba.

Bratstvo: edini izhod

Theosophia, marec-april 1949

Ali je sodobnemu Teozofskemu Gibanju spodletelo?

To vprašanje se je postavljalo ob različnih časih in s strani zelo različnih ljudi. V zvezi s tem vprašanjem ne bi smel v umih resnih mislecev obstajati noben nepotreben dvom. Morda bo dobro, če obravnavamo obstoječe dokaze in poskušamo iz njih potegniti nekaj zaključkov.

Nekje v poletju leta 1884 je Adept, znan po začetnicah K. H., napisal A. P. Sinnetu naslednje pomembne vrstice:

“Zdaj bi že moral razumeti, prijatelj moj, da je naš stoletni poskus, da bi odprli oči slepega sveta - skoraj spodletel: v Indiji - delno, v Evropi - z nekaterimi izjemami - popolnoma. Obstaja le še ena možnost za tiste, ki še verjamejo: da se povežejo in se pogumno soočijo z nevihto ...” (*Mahatma Letters*, str. 362.)

In ko se v pripisu k temu pismu ponavlja, Mojster K. H. poudarjeno ponovi:

“Pravim ti, z zelo redkimi izjemami - nam je v Evropi spodletelo ...”

Z zgodovino organiziranih Teozofskih društev pred nami, od dne, ko je bilo napisano gornje pismo, je težko verjeti, da se je začetni napor, ki ga je v tistem času K. H. opisal kot neuspeh, od tistih dni naprej kot organizirano gibanje odkupil, in to navkljub herojskim naporom in samo-žrtvujočim življenjem številnih okultistov, ki so neutrudno delali, da bi potisnili sodobne Teozofske organizacije iz njihovih potrnosti in rutin. Za razliko od svetih življenj in veličastnih dejanj teh redkih posameznikov so organizacije kot take raje ostale ukoreninjene in oblikovale svoja verovanja, vsaka v skladu s svojim posebnim kalupom in nagnjenjem.

Temeljno-načelo izvirnega teozofskega napora - "stoletni poskus," o katerem je govoril Učitelj - je bilo prepoznavanje in razširjanje dejstva o *Univerzalnem Bratstvu*, ki je v programu društva vseskozi zasedalo najvišje mesto in bilo obravnavano kot neprimerljivo bolj pomembno od katerega koli niza oblikovanih učenj, ki jih lahko v celoti dojamejo le tisti, ki so se na njih pripravili s pomočjo življenja, ki je temeljilo na praktičnem udejanjanju Bratstva.

Razdeljeno stanje sodobnega Teozofskega Gibanja traja že dolgo let in je dandanes največja in najbolj neposredna obtožnica zoper njega. Odsotnosti pristnega bratstva celo med teozofi samimi in zgodovine njihovih medsebojnih sporov in delitev ni mogoče na noben način kompenzirati s prisotnostjo globokih učenj v obsežnih zvezkih teozofske literature. Ker večini, če že ne v vsem, njegovih vej primanjkuje vitalnega, dinamičnega in živega duha Bratstva v praksi, lahko Gibanje izvleče le malo koristi iz zgolj intelektualne obravnave zapletenih tehničnih učenj, ki so prepogosto prirejena in zapletena, da bi služila tej ali oni vnaprej ustvarjeni predstavi ali popačenemu cilju.

Kajti določno moramo vedeti, da sodobno Teozofsko Gibanje v svoji organizirani obliki - ki, mimogrede, sploh ne predstavlja Gibanja v celoti - ni zgolj organizacijsko razdeljeno. To navsezadnje ne bi bilo tako slabo. Je pa povsem, in v vseh sedanjih pojavnih oblikah, trajno razdeljeno glede sa-

mih učenj, ki jih predstavlja - in to v številnih najbolj pomembnih in ključnih točkah - v nasprotujočih si oblikah in s pomeni ter sklepanji, ki se medsebojno izključujejo in ki jih ni mogoče nikoli medsebojno spraviti z neko "sredinsko" formulacijo ali morda z nekim okultnim "münchenskim kompromisom."

Te oblike so se že dolgo tega izkristalizirale in izražajo nezgredljiva značenja rastočega sektaštva.

Na skritem mestu, precej oddaljenem od splošnih smeri beroče javnosti, v starem in prašnem zvezku londonske spiritualistične revije *Light* (v prvem zvezku, objavljenem 11. oktobra 1881) je mogoče najti naslednji zanimiv odlomek izpod peresa Predsednika-Ustanovitelja, polkovnika H. S. Olcotta, ki je tedaj pisal o Mahatmah in njihovi domnevni nezmotljivosti:

"Da, ponovno vztrajam, da učenje Mahatme, zaradi tega, ker gre za njega, ni nič bolj in nič manj resnično. Je najsi resnično ali lažno in se je potrebno o njem odločiti na osnovi njegove notranje vrednosti. Teozofsko Društvo je bilo določno utemeljeno na tej hipotezi, in vsaka težnja, ki se kaže zadnje čase, da bi ga spremenili v sekto s sledenjem navdihnjenim razodetjem, je določno razvrednotenje njegovega značaja. Madame Blavatsky in jaz nisva opravila toliko dela, imela toliko izdatkov in šla skozi tolikšno mentalno trpljenje zato, da bi dodala še eno bedno sekto množici tistih, ki že sramotijo svet, tako da misliva preprečiti vsak poskus, da bi le-takšno ustvarili tudi iz Teozofskega Društva. V vseh svojih javnih nastopih sem ta pogled zagovarjal tako vneto kot sem le mogel in skušal doseči, da bi poslušalci razumeli, da se mora vsak človek rešiti sam, če se želi rešiti; in da se noben Mahatma ne bo s potrebnimi ukrepi vmešal v delovanje (Karmo) katerega koli človeka v katerihkoli okoliščinah."

Vsako od obstoječih Teozofskih Društev misli in razglašča svetu domnevno dejstvo, da ni sekta, predvsem na osnovi gotovo resničnega dejstva, da se, zato da bi človek postal njegov član, ni potrebno vpisati v nobeno od vzpostavljenih veroizpovedi. Toda v tej zvezi se vprašanju učenj stalno izogibajo.

Ali obstaja izhod iz te situacije? Gotovo. In sicer tako, da se znanstvena učenja, tehnične predstavitve okultnih učenj in organizacijske spore podredi vse-prežemajočemu duhu *Bratstva* in povrne k izvirni osnovi, na kateri je bil zasnovan sodobni stoletni napor.

Težko bi našli kakršno koli stvar, ki bi stala na poti te uresničitve, razen morda občutek intelektualnega in duhovnega ponosa študentov v različnih teozofskih organizacijah, občutek, ki temelji na napačno dojetih vrednotah in izgubi pristnega bratstva. V preteklih letih je vsako Teozofsko Društvo zgradilo slonokoščene stolpe suhega intelektualizma, v katere varno zaklepajo svoje članstvo, s čemer medsebojne odnose omejujejo, najsi kot stvar izjemnih prilik ali zgolj “razkazovanja” trepljanja po hrbtu s strani vseh skupin, češ da so bili dobri fantje, ker so se nekega popoldneva ali večera podali na nevarno polje bratskega druženja in se vrnili domov z zgolj manjšimi ranami, prizadetimi vse-mogočnemu egu!

To je v najboljšem primeru le parodija Bratstva in farsa, ki se odigrava v areni Teozofskega Gibanja, domnevno najbolj resnega Gibanja dobe!

V vsakem Teozofskem Društvu in v vsaki deželi na svetu obstajajo resni moški in ženske, ki globoko zavračajo to stanje stvari. Ti delujejo tiho, večinoma v ozadju, včasih pa odprto, da bi prišlo do spremembe in preoblikovanja obstoječega stanja z izgradnjo mostov mišljenja, besed in dejanj med razdruženimi vejami velikega Gibanja, kateremu je spodletelo, da bi se izkazalo vredno svojih čudovitih možnosti. Ti upajo, da se bo v svetu pojavil nek duhovno-navdahnjen posameznik, ki bo združil te delce in obnovil celoto. Kako nenavadno bi bilo, če bi se tak posameznik nenadoma pojavil izven organiziranih teozofskih teles in zbral okoli sebe vse tiste študente in iskalce, katerih intuicija in predanost Stvari Človeške Osvoboditve jih je usposobila za najbolj primerne nosilce in najbolj spretna orodja za izpeljavo tega dela.

Zastarele oblike bi potem lahko varno odložili na skupno smetišče zgodovine.

Burna vremena prad nami! ...

Theosophia, poletje 1965

Razprostranjeno prizorišče organiziranega Teozofskega Gibanja je razgibalo novo življenje in stara scena odstopa mesto novi.

Ponekod postopno, drugod hitro, je sprememba dobrodošla. Če se bo nadaljevala in širila, bo lahko vnesla novo življenje Gibanju kot celoti, v nasprotju z dozdevnim, z otrplostjo in s končno smrtjo.

Tako kot z vsemi spremembami v naravi, so tudi te v organiziranem Gibanju precej povezane z iskanjem duše in s spremljajočim trpljenjem ter zmedo. Kjerkoli je odsotno vodenje, je zmeda večja in izid negotov. Čustva bi lahko začasno zavzela mesto razuma, vendar pa se navsezadnje le razvila v nov vzorec mišljenja.

Organizirano Gibanje, trdno zasidrano v ponošenih navadah, ni bilo nikoli preveč dozvetno, tako kot Mavzolej, ki bi morda deloval bolje in dosegel več kot norišnica. Psihološka in mentalna vročica, ki se sedaj odvija v njegovem ustroju se objavlja v živahnem vrenju, ko nove ideje prevzemajo mesto izrabljenih pogledov in ko ortodoksne metode izpodrivajo vzpostavljeno rutino.

To, kar Gibanje najbolj potrebuje, so predvsem moški in ženske, ki lahko pogumno in z navdušenjem stopijo v ospredje in brez negotovosti zagovarjajo trajno vrednost izvornih Teozofskih tradicij in nespremenljivih temeljnih načel Gibanja kot celote. S tem ne mislimo na nikakršno idejo "Nazaj k Blavatsky"! Daleč od tega, da bi radi šli "nazaj," k čemurkoli in kamorkoli! Kar potrebujemo, je hoja *naprej* v Blavatsky tradiciji; in če to počnemo inteligentno in pošteno, bomo odkrili, da gremo *naprej* z vsemi drugimi Poslanci Resnice. Šli bomo *naprej* s Platonom in Pitagoro, z Budo in Konfucijem, s Hermesom in Krišno, s Kristom in Orfejem ter s številnimi drugimi Nosilci bakle, katerih nauki in učenja še celo dandanes odzvanjajo v širnih hodnikih časa in nagovarjajo človeštvo naj se vzpne višje in se zave svoje duhovne dediščine. Toda, da bi lahko stopalo *naprej* v luči tega trajnega sporočila in občutilo pod nogami trden temelj univerzalnosti, mora organizirano Teozofsko Gibanje enkrat za vselej opustiti - in to z voljo in namenom - pseudo-učenja zavedenih psihikov in lesketajoče se vizije samo-imenovanih vizionarjev ter vreči preko krova nekoristen balast v dolgih letih nabrane žindre, ko so izvirna učenja izpodrinile vse mogoče psihične prismojenosti in ko se je na pozabljenih policah duhovnih načel Ezoterične tradicije nabiral prah, medtem ko so si sceno prisvojili prazni ceremonializem, načičkan ritualizem in fantastični nesmisel vse mogoče vrste ter vzbujali osuplost občinstva *captandum vulgus*.

Da bi to opravili, so potrebni moralno močni moški in ženske, posamezniki, ki bodo voljni sprejeti določeno mero mučeništva in bili pripravljeni na občasno surovo obdelovanje s strani "old-timerjev" in na napačno predstavljanje s strani "vernih" ter se spopadati z nasprotovanjem in blatenjem s strani tistih, katerih edino prizadevanje v življenju je ohranjanje utrjenih navad, dobro utirjenih kolovozov in splošne klime inertnosti, ki je pogosto pripeljala do prezgodnje smrti podobnih gibanj.

Boj med nasprotujočimi si silami v organiziranem Teozofskem Gibanju se je začel in njegovi simptomi so tako jasno označeni kot bi si le želeli - vsaj za tiste, ki niso namerno slepi. Ta boj opazujemo z zanimanjem in brez

kakršnegakoli presenečenja. Do njega je moralo slej ko prej priti; naj ostane tukaj, dokler scena ne bo povsem spremenjena in se med igralci in občinstvom ne bo vzpostavil bolj tesen in živ odnos.

Nadvse pomemben cilj Gibanja je ta, da povsod pritegne pozornost in zanimanje mladih ljudi. To je mogoče narediti le tako, da se jim Teozofijo predstavi kot *znanstveno filozofijo o življenju*; s poudarkom na filozofiji in ne na znanosti, in brez kakršnekoli težnje, da bi jo prikazali kot neko vrsto religiozne modne muhe; kot filozofijo, utemeljeno na trdnih znanstvenih temeljih, ne pa kot takšno ali drugačno vrsto znanosti, s filozofskimi in religioznimi aspekti; ne kot religijo, z znanstvenimi in filozofskimi implikacijami. *Teozofijo kot Filozofijo o Življenju*, kot pojmovanje-sveta - kar Nemci imenujejo *Weltanschauung* - zasnovano na neomajnih temeljih prepričanja, da se najbolje in najgloblje v človeku takoj odzove na poziv in intuitivno prepozna zasluge in vrednost predstavljenih idej. Na prepričanju, ki se v človekovemu umu pojavi iz same njegove notranjosti. Popolna norost je, če si domišljamo, da bodo naleteli psihični čudeži, vizije in zablode na kakršenkoli odziv s strani inteligentnih ljudi, ali da bo cerkveni ritualizem pritegnil mlade ljudi v območje Gibanja in potešil njihovo lakoto po znanju. To so poskušali nekateri nespametni toda dobronamerni ljudje, rezultat pa je očitno dejstvo, da je v organiziranem Gibanju po svetu zelo malo mladih ljudi. Še več: zdi se, da je v Gibanju zelo malo ljudi, ki bi imeli kakršnokoli trdno in jasno razumevanje, kaj so dejansko Teozofska učenja, in še manj takšnih, ki bi jih znali razložiti na določen in prepričljiv način tistim, ki po njih vprašujejo. Kako je lahko prišlo do tega? Ali to ni rezultat odsotnosti individualnega mišljenja na račun sprejemanja idej drugih ljudi kot avtoritet? Ali ni to rezultat sledenja osebnostim z njihovim osebnim glamurjem, v nasprotju z živim iskanjem Resnice s pomočjo samo-določenega truda in študija? Ali ni to naravni rezultat zavedenosti in zmedenosti zaradi različnih psihičnih ekstravagantnosti, tako da so Luč resnične Teozofije zakrile nepredirne tančice utvar, iskalčev um pa fascinirajo čudeži in pripovedi, katerih uroka se ne more znebiti? Razmislimo

o tej stvari! Čas za to bo dobro porabljen. Začel se je proces očiščenja. Širil se bo in kmalu postal svetovno razširjen. Njegov končni rezultat je težko napovedati, vendar pa je njegov cilj očiten sam po sebi - pomladitev Gibanja v tradicionalni smeri!

Vreme pred nami je nevihtno ... polet bo razburkan ... dobro se privežite!

Vsekakor pa, srečen pristanek!

Graditelji nove dobe

Theosophia, jesen 1972

Danes vidimo okoli nas, v svetu nemira, preloma in človeške bede uma in srca, prehajanje neke dobe. V brezkončni Knjigi Življenja se hitro obrača stran in gube zavese pozabe legajo okoli umikajoče se preteklosti.

Doba, katere smrtni agoniji smo priča, se poslavlja skupaj s svojo običajno odrsko-sceno in igralci odhajajo v ropotu in žvenketu prazne nagrobne plošče. Vidimo jih, kako izginjajo v temi, eden za drugim, ne brez zadnje dobre brce ..

Kako dobro jih poznamo! Župnijska pojmovanja življenja, arogantni nacionalizmi, votli materializem, tlačenje slabotnih manjšin, človeško izkoriščanje, moč vladati in zasužnjevati s pomočjo strahu, religiozni fanatizem, politično šikaniranje, rasne mržnje - ne-sveta zalega, zasnovana v brezdANJI nevednosti, hranjeni s strahom in sebičnostjo, podprti s pohlepom in gnani v njen lastni brlog nepravčnosti s strani rastoče Moči Duha. Ali je karkoli, česar naj bi se bali? Zberimo se in pomislimo!

Stojimo pred Portali boljše Dobe. Zora večje dobe poplavlja s svojo svetlobo griče oddaljenega obzorja naših upov. V takšnih časih piha čez Zemljo Veter Duha, ki “preureja, preoblikuje, prenareja.”

Ljudje težko razbirajo resničen pomen življenja, toda najtežje je razbrati rokopis na steni, ki postane berljiv, ko se začne stena tresti in podirati ... Pa vendar so zidovi zadnjega desetletja polni v naglici napisanih opozoril. Koliko ljudi jih je videlo in razumelo?

Da bi prešli skozi Portale Nove Dobe, moramo odvreči okraske umirajoče dobe; in potni list za vstop je novo pojmovanje Etike, večji občutek za globalne vrednote življenja, bolj univerzalna zavestnost, globalna solidarnost do naših skupnih človeških sorodnosti in vezi.

In vsak moški in ženska, ki se dvigne nad svoje ponižujoče vezanosti na materialne posle, nad svojo ljubezen do golih posesti zaradi njih samih, svojo ljubezen do moči, svojo strast do sebičnega zadovoljevanja na račun drugih, postane Graditelj Nove Dobe in prestopi nezaznavno skozi mistične portale v Luč.

Dandanašnje nasilje je zgolj učinek. Ljudje nočejo prepoznati Vetra Duha in dvigujejo svojo slabotno voljo zoper plimo življenja.

Živimo v dobi izjemnih priložnosti. Danes se nič ne more upreti dinamičnemu duhovnemu sunku, ki deluje v ozadju zunanjih dogodkov. Ko se bo oder zgodovine umiril in se bodo razrešili nekateri spori, bomo videli nov tip človeštva, ki bo z boljšim materialom gradilo veličastnejšo civilizacijo.

Zaslužimo si uvrstitev med Graditelje!

V iskanju teozofov

Theosophia, julij-avgust 1948

Gotovo je logično, da izraz *Teozof* uporabljamo za privrženca *Theosophie* - Modrosti o Božanskem, v njenih mnogih in stalno-spreminjajočih se vidikih. Toda *Modrost* je svojstvo duhovne zavesti. Vključuje intelektualno znanje, vendar pa ga presega. Je tesno povezana z Umom, pa vendar mu je neskončno nadrejena. Zato je Teozof tisti, ki je pridobil vsaj določeno stopnjo duhovne modrosti. Nihče ne postane Teozof zgolj s sledenjem intelektualnemu nauku, ne glede na to, kako veličasten je ta. Prav tako je skoraj nemogoče to postati zgolj zaradi dejstva, da človek izpoveduje niz prepričanj, ne glede kako navdihujočih, kajti *prepričanja* niso znanje, še manj modrost v delovanju.

V teozofskih organizacijah tega stoletja se je razvila razločna težnja po zlorabi izraza Teozof in njega uporabi za vse, ki se zapišejo določenim religiozno-filozofskim prepričanjem, katerih dejanske resnice ne morejo dokazati ne sebi ne drugim, ali pa za takšne ljudi, ki so pridobili neko intelektualno razumevanje starodavnih duhovnih učenj brez kakršne koli etične uporabe le-teh v svojih življenjih. To težnjo je potrebno obžalovati. Pripomogla je k zmedi in k izgraditvi različnih umetnih ovir na študentovi

poti. Še več, pripomogla je k vzpostavitvi določene stopnje sektaštva in dogmatizma mišljenja - ki neizogibno sledi iz negovanja samih *prepričanj* - v kraljestvu, v katerem bi morala prevladovati popolna svoboda vesti in dovzetnost za ideje, ne da bi ju ovirale človeške kristalizacije.

V tej zvezi je teozofska klima dvajsetega stoletja doživela pomembne spremembe, če jo primerjamo z njenimi zgodnjimi leti in z življenjskim obdobjem H. P. Blavatsky same. Že od samega začetka sodobnega teozofskega gibanja je imel izraz Teozof tako svoj širok kot tudi bolj poseben, oziroma bolj *tehničen* pomen. Vendar pa se ni v nobenem oziru nanašal na razlagalca katerega koli niza naukov ali prepričanj kot takih ter ni imel nobenega pomena, ki bi bil povezan z verovanjem.

Slednje tudi ne bi bilo mogoče, kajti spomnimo se, da je bilo vsaj do leta 1879 - to je, štiri leta po ustanovitvi Teozofskega društva - predanega zelo malo sistematičnega, povezanega, tehničnega učenja Ezoterične Filozofije, kar bo postalo očitno vsakemu študentu, ki si bo vzel čas, da se seznanj z zgodnjimi teozofskimi spisi, ki vključujejo *Odstрто Izido*. Tako nihče ni mogel biti opredeljen kot Teozof na osnovi "verovanja" v ali izpovedovanja intelektualnega razumevanja naukov in učenj, ki so bila predana v kasnejših letih.

Izraz Teozof je v svojem širšem smislu pomenil Iskalca Resnice, izvirnega misleca. To je očitno iz slavnega odlomka iz izjemnega članka H. P. Blavatsky pod naslovom "Kaj so Teozofi?", objavljenem v prvi številki *The Theosophista*, oktobra 1879:

"Teozofsko društvo je kot organizacija mnenja, da so bili, in so, vsi izvirni misleci in raziskovalci skrite strani narave, najsi materialisti - tisti, ki odkrivajo v materiji "obet in silo vsega zemeljskega življenja," ali spiritualisti - to je, tisti, ki odkrivajo v duhu vir vse energije in prav tako materije, pravzaprav teozofi. Kajti, da bi človek to bil, ni nujno, da priznava obstoj nekega posebnega Boga ali božanstva. Častiti mora le duh žive narave in se truditi, da bi se z njim poistovetil. Spoštovati mora to Prisotnost, nevidni

Vzrok, ki se stalno objavlja v svojih neprekinjenih rezultatih; v neotipljivega, vse-mogočnega in vse-prisotnega Proteusa: nedeljivega v svojem Bistvu in izogibajočega se obliki, pa vendar pojavljajočega se v vsaki obliki; ki je tu in tam, povsod in nikjer; ki je VSE in NIČ; ki je povsod navzoč, pa vendar edini; v Bistvo, ki napolnjuje, povezuje, veže in vsebuje vsako stvar, in ki je prisotno v vsem. Mislimo, da je mogoče sedaj videti, da so za ostale takšni ljudje, najsi jih imamo za teiste, panteiste ali ateiste, bližnji sorodniki. Kakor koli že, da je študent, ko enkrat zapusti staro in uhojeno pot rutine in stopi na samotno pot neodvisnega mišljenja - usmerjenega proti Bogu - teozof, izvirni mislec, iskalec večne resnice, z "lastnim navdihom" za reševanje univerzalnih problemov."

V tej opredelitvi ni niti ene same besede o tem ali onem *prepričanju*: ni povezave z učenji reinkarnacije ali karme ali s hierarhijami ali cikli ali katerimi koli drugimi, na katerih osnovi bi lahko katerega koli moškega ali ženske imenovali Teozof. Vsak napreden posameznik, prepojen z ljubeznijo do odkrivanja Resnice ali katerega koli njenega vidika, ki si prizadeva razplesti zapletene niti življenja in razkriti skrivnosti bivanja, lahko s pravico trdi, da si zasluži naziv Teozof. Toliko o širšem pomenu izraza.

Z bolj posebnega in tehničnega stališča pa ima izraz *Teozof* precej bolj omejen pomen, pa čeprav je zopet povsem brez kakršnega koli povezave z verovanjem. Navedimo zopet besede H.P.B. iz *Ključa k teozofiji*:

"... noben Teozof nima pravice do tega imena, če ni povsem prepojen s točnostjo Carlylove očitne resnice: 'cilj človeka je *delovanje* in ne *mišljenje*, pa čeprav najbolj plemenito' - in če ne vodi in oblikuje svojega vsakodnevnega življenja na podlagi te resnice. Izpovedovanje resnice še ni njeno udejanjanje; in lepše in veličastneje ko zveni, bolj glasno ko je govorjenje o kreposti in dolžnosti, namesto da bi se delovalo v skladu z njo, bolj močno nas bo spominjalo na sad Mrtvega Morja. Besedičenje je najbolj priskutna od vseh razvad ..."

Naslednja opredelitev, podana z zanikujočimi izrazi, pa si zasluži najbolj skrben študij. Pojavila se je v *Luciferju* (London), I. Zvezek, november 1887, str. 169. H.P.B. očitno navaja odlomek iz nekega višjega vira:

“Tisti, ki ne prakticira altruizma; tisti, ki ni pripravljen deliti zadnjega grižljaja s slabotnejšim in revnejšim od sebe; tisti, ki ne nudi pomoči svojemu človeškemu bratu, katerekoli rase, naroda ali vere, kadarkoli in kjerkoli naleti na trpljenje, in ki zapira uho za krik človeške bede; tisti, ki posluša obrekovanje nedolžnega človeka, najsi brata Teozofa ali ne, in ne stopi v njegov bran kot bi to naredil, če bi šlo za njega samega - ni Teozof.”

Naznačeno razliko med širšim pomenom izraza v smislu *Iskalca* in njegovim bolj tehničnim pomenom, ki ne vključuje le poznavanje določenih duhovnih resnic, ampak tudi njihovo uporabo v življenju, je zelo jasno H.P.B. podala v nekem drugem odlomku v *Ključu k teozofiji*:

“Člani Teozofskega društva imajo splošno svobodo izpovedovanja katerekoli religije ali filozofije, ki jim je blizu, ali nobene, če tako želijo, le da se strinjajo z in so pripravljeni uresničevati enega ali več od treh ciljev Združenja. Društvo je človekoljubna in znanstvena organizacija za širjenje ideje o bratstvu v bolj *praktični* kot pa *teoretični* smeri. Člani so lahko kristjani ali muslimani, Židje ali Parsi, budisti ali brahmani, spiritualisti ali materialisti, to ni pomembno; vendar pa mora biti vsak član ali človekoljub ali učenjak, raziskovalec arijske in drugih književnosti, ali, na kratko, mora pomagati, če lahko, izpeljati vsaj enega od ciljev programa. Drugače ne obstaja noben razlog, da bi postal ‘Član.’ Takšna je večina v zunanjem Društvu, sestavljenem iz ‘vezanih’ in ‘nevezanih’ članov. Ti lahko, ali pa ne, postanejo *de facto* Teozofi. Člani so zaradi tega, ker so se pridružili društvu; toda slednje ne more narediti za Teozofa nekoga, ki nima nobene smisla za božansko ureditev stvari, ali tistega, ki razume Teozofijo na svoj lasten - če lahko uporabimo ta izraz - *sektaški* in sebičen način. Izrek ‘Plemenit je oni, ki plemenito ravna’ bi lahko v tem primeru parafrazirali na naslednji način: ‘Teozof je tisti, ki Teozofijo dela.’”

Ležečim besedam v gornjem odlomku bi moral študent posvetiti posebno pozornost. H.P.B. je besede podčrtala in zapisala z velikimi črkami z določnim ciljem. To dejstvo ni bilo ustrezno prepoznano s strani določenih delov Teozofskega Gibanja s tem nesrečnim rezultatom, da so bila izvirna besedila njenih spisov resno skažena ter s tem spremenjen pomen marsikaterega odlomka.

Iz podanih navedb in iz izjav, ki jih je polno v začetkih teozofske zgodovine, očitno izhaja, da nobena količina verovanja, kakorkoli iskrenega, ne zadostuje, da bi nek moški ali ženska postal Teozof, pa četudi so ta verovanja v popolnem soglasju s takšnimi nauki kot so reinkarnacija, karma, cikli in podobni. Takšna verovanja ne predstavljajo *znanja*, niti ne predpostavljajo *modrosti*.

Vendar pa je enako res, da, ne glede na to, kakšna so prepričanja nekega človeškega bitja, pa četudi so ta lahko relativno napačna, če in ko jih primerjamo z višjim znanjem, ali kakorkoli “neprepričljiv” in nagnjen skepticizmu je lahko ta posameznik, ga lahko vseeno povsem upravičeno štejeemo med Teozofe, če njegovo srce žene iskanje resnice, če je gibalo njegovega življenja iskrena želja delati dobro drugim in če njegov um razgreva ideja o univerzalnem bratstvu in miru. Tak človek je morda celo že pridobil malenkost modrosti, ko skuša praktično uporabiti svoje ideale.

Na nesrečo v dandanašnjem Teozofskem Gibanju obstaja težnja, da bi omalovaževali *prepričanja* nekaterih študentov in smešili ter poniževali napore drugih študentov, ki skušajo iskreno, pa čeprav ne modro, prodreti v področje neraziskanih človekovih moči. Obstaja tudi široko razširjeno razvrednotenje religioznih *verovanj* določenih študentov, ki še niso dosegli točke v svoji evoluciji, ko bodo nekatere širše in bolj univerzalne ideje zavzele mesto njihovih sedanjih prepričanj.

Te težnje so zelo obžalovanja vredne. Potrebno jih je obsojati zaradi dejstva, da *nobeno verovanje samo* ni posebno pomembno *v primerjavi z vzorcem* človekovega življenja in praktičnim primerom, ki ga je vzpostavil;

prav tako njegova prepričanja niti na daleč ne razkrivajo silovitosti njegovih duhovnih stremeljenj ali njegove ljubezni do soljudi.

Teozofsko Gibanje v svoji organizirani obliki že dolga leta kaže številne kristalizacije mišljenja in opuščanja gibkosti in prilagodljivosti iz zgodnjih let ter na nekaterih mestih sektaški pogled na stvari, tako da sta izraza *Teozofija* in *Teozof* včasih opredeljena z določeno stopnjo končnosti, ki je povsem tuja njuni resnični naravi. Dejansko teh dveh izrazov ni mogoče opredeliti na kakršenkoli kratek ali zgoščen način, kar že samo po sebi kaže na univerzalnost izrazov in njun ne-dogmatski in ne-sektaški duh.

Izvirni Program Teozofskega Gibanja ni sinonim za gibanje “nazaj k Blavatsky.” Sploh ni vprašanje gibanja “nazaj.” Kakor tudi ni stvar hitenja “naprej” za vsako ceno. Je prej premišljeno, mirno, trdno in neomajno naslanjanje na načela Teozofskega Gibanja vseh dob, saj se ta načela in temelji niso nikoli spreminjali, vsaj dokler seže naše poznavanje. In ta Izvirni Program, najsi izražen na ta, oni ali kakšen drug način, kliče po popolni in celoviti Univerzalnosti mišljenja, pristnem čutenju Enosti vsega, kar živi, uresničitvi temeljne združenosti vsega človeštva in skupnih korenin njegovih religioznih in filozofskih prepričanj. Kliče po strnjevanju napora, združitvi načrtov, sintezi idealov. Zahteva Združenost in Različnost, solidarnost v brezkončni raznolikosti oblik. Stremi k doseganju stanja notranje povezanosti in zunanjega skladja, ki bosta korenito spremenila vsa prepričanja, ki ne temeljijo na znanju, ter priskrbelo tisto modrost v delovanju, ki jo lahko porodita le izkušnja in trpljenje.

Z iskanjem *Teozofov* imamo zato v mislih tiste moške in ženske, katerih nagnjenja so univerzalna, katerih interesi so po značaju globalni in katerih dinamična vera in zaupanje v vrojeno dobroto človeka navdihuje njihova življenja in dejanja s kakovostjo duhovne pobude, ki presega vsa človeška vraževerja in slavi zmagoslavje nad sebičnimi okopi, ki jih je zgradila inertnost dobe.

Ne glede na njihova trenutna prepričanja, so ti moški in ženske graditelji prihodnosti, glasniki večje dobe, zidaki plemenitejše nadgradnje, postavljeni na bolj trdne temelje od tistih predhodne dobe.

Potem, ko so uzrli Celoto preko osupljive raznolikosti njenih delnih manifestacij, skušajo prilagoditi svoja življenja toku, ki valuje skozi Naravo - ne da bi ga ovirale oblike. Potem, ko so uzrli človekove notranje potenciale, ki segajo preko, nad in onstran njegovih trenutnih neuspehov, stojijo na bolj gotovih temeljih duhovne uresničitve kot zgolj intelektualen študent, katerega mentalna pojmovanja so lahko popolnoma v skladu z učenji Ezoterične Filozofije, vendar katerega življenjski sok je usmerjen v tradicionalne kalupe in zastarele vzorce, ki mu preprečujejo poleteti v svetlobo vzhajajoče dobe.

Teozofsko Gibanje je v bistvu Gibanje Duhovnih Pionirjev. Ne glede na omejenosti njegovih trenutnih organizacijskih oblik, je gibanje predvsem dom duhovne Mladosti človeške rase, moških in žensk vsakega podnebja in vsakega poklica, katerih duhovne stratosfere prižiga mistična luč notranjega znanja, katerih življenja so predana Idealu človeške popolnosti in katerih stremjenja so povezana s tišinami onstran zvezd.

Nov mejnik

Theosophia, november-december 1949

Novembra 1949 vstopa sodobno Teozofsko Gibanje v petinsedemdeseto leto svojega obstoja.

8. septembra 1875 je bil podan predlog, "da bi se oblikovalo društvo za preučevanje in osvetlitev Okultizma." 18. septembra je bilo izbrano ime društva. 16. oktobra so bila sprejeta Pravila. 30. oktobra so bili izvoljeni uradniki in 17. novembra je polkovnik Henry S. Olcott, predsednik novo-ustanovljenega Teozofskega društva, v Mott Memorial Hall, na 64 Madison Avenue v New Yorku podal svoj otvoritveni nagovor. Ustavno izpolnjena je bila zunanja oblika društva in svojo javno življenjsko pot je začelo po tem, kar je polkovnik Olcott poimenoval "nosečniško obdobje sedemdesetih dni."

Oblikovanje sodobnega Teozofskega društva je bilo rezultat posebnih navodil, ki jih je prejela H. P. Blavatsky od svojih nadrejenih v okultni hierarhiji Adeptov. Na to kaže njen komentar, ki je s peresom in črnilom zapisan poleg članka z naslovom "From Madame H.P. Blavatsky to her Correspondents" (Madam Blavatsky svojim dopisovalcem - *Spiritual Scientist*,

Boston, Vol. III, September 23, 1875, str. 25-27.), ki ga je zapisala v svoj dnevnik (Scrapbook 1). Tako je zapisano:

“Prejela navodila iz Indije o vzpostavitvi filozofsko-religioznega društva in izboru imena zanj, - tudi o izboru Olcott. Julij 1875.”

Z zornega kota zunanjih dogodkov je šlo za skromen začetek, pa vendar za začetek, ki je pripeljal do posledic po celem svetu. Verižna reakcija, ki je bila sprožena v letu 1875, je vztrajno naraščala v svoji silovitosti in v zagonu ter nudila dobre obete, da bo postala bolj pomembna od katerega koli drugega evlucijskega razvoja v rasti človeškega mišljenja v dvajsetem stoletju.

Razlog za to je dvojen: prvič, energijo v ozadju sodobnega Teozofskega Gibanja, v njegovi organizirani obliki, so priskrbeli in v dobršni meri podprli Adepti Okultne Znanosti, ljudje transcendentne moči in znanja, s katerih navdihom in vodstvom je bilo načrtovano in izvedeno oblikovanje v zgodnjem obdobju Gibanja. Zato to ni bil zgolj negotov napor povprečnih ali celo neobičajnih človeških bitij, ki bi jih vodili le njihovi najbolj plemeniti ideali in najbolj nesebični cilji. Teozofsko Gibanje je bilo v začetnih dneh zelo določen poseg mogočnih rok naprednih Okultistov v svet človeških poslov, katerih vizija in modrost sta v tistem posebnem času prevzela obliko navzven priznane skupine moških in žensk, predanih širitvi določenih posebnih učenj namenjenih duhovnemu napredovanju človeštva kot celote.

Drugi razlog za izjemno rast teozofskih idej in idealov v sedanjem svetu je dejstvo, da imajo verižne reakcije to zmožnost snovanja stranskih verig, da sprožijo gibanje stranskih smeri duhovnega razvitja v pomožnih kanalih ter tako skoraj *ad infinitum* pomnožijo izvorno spodbudo na točki začetka. Tako so se od leta 1875 naprej pojavila številna druga in manjša gibanja, ki širijo, pa čeprav le delno in včasih na nekako popačen način, nekatere od idej in učenj, ki jih uteleša izvorno sporočilo iz leta 1875.

Študentje starodavne Ezoterične Filozofije, navdušeni kot običajno nad obeti duhovne razsvetlitve za mnoge in kot običajno nestrpni, da bi dosegli čim večji možen rezultat v čim krajšem možnem času, so precej nagnjeni k temu, da bi bili razočarani nad dejanskimi rezultati svojega dela v svetu ljudi. Njihova dokaj visoka merila in njihova pričakovanja pogosto ustrezajo stopnji evlucijskega razvoja, ki je dejansko mogoč v svetu v katerem koli ciklu. Zato se kaj lahko pojavi čutenje razočaranja in zamisel, da svet na splošno dejansko še ni pripravljen na sporočilo, kateremu so predali svoje srce. To je zavajajoče, za njih same in za druge. Dejstva govorijo drugače.

Ta dejstva kažejo, brez kakršne koli možnosti za dvom, da je napredek, ki ga je doseglo človeško mišljenje v zadnjih 25 do 30-tih letih, še več pa v zadnjih 75-tih, večji in pomembnejši od katerega koli razvoja, napredka ali širitve, ki je zabeležen v preteklih stoletjih v katerem koli podobnem obdobju let ali celo v katerem koli večjem.

“In vse to naj bi dolgovali Teozofskemu društvu,” slišimo s posmehom in vsebujočim občutkom superiornosti govoriti skeptika.

Da, če se razume poln pomen naših besed. Poskusimo bolj polno razložiti, kaj mislimo.

Teozofsko Gibanje ni le ena ali več teozofskih organizacij. Je tok mišljenja, duhovnega in plemenito intelektualnega mišljenja, ki vključuje visok in vzvišen etični standard. Ta tok mišljenja, ki je od vedno prisoten v svetu, je okoli leta 1875 prejel izjemen prirastek energije, ko so v svet prodrle določene posebne ideje v zgoščeni obliki, tako zunanje, v obliki knjig in govorne besede, kot notranje, preko tistih procesov alkimije mišljenja, ki jo najbolj razumejo Adepti, ki so mojstri te umetnosti.

Te posebne ideje, ki so jih predajala organizirana teozofska telesa ali neodvisni posamezniki in ki so pripadale kateremu koli in vsem vidikom človeškega prizadevanja, so sčasoma proizvedle revolucionaren vzpon v človeškem mišljenju, ki smo mu dandanes priča po svetu. Politično-eko-

nomski vzponi so, najsi se zdijo z enega zornega kota še tako pomembni, relativno nepomembni sunki, ki so posledica vpeljave v področje človeškega mišljenja določenih posebnih duhovno-intelektualnih in etičnih idej, ki izhajajo iz zelo vzvišenih virov in katerih vpliva ne more niti slučajno prenesti nobena zastarela institucija in zunanja struktura umirajočega družbenega reda.

Ideje, ki jih imamo v mislih, so povsem ne-politične in ne-sektaške ter nimajo nič skupnega s političnimi boji na zunanjem odru človeških poslov. Slednje pa vendar lahko tolmačimo kot poseben proces pinjenja, ki je le naravni rezultat vnosa v človeške ume pojmovanj in idealov, ki ne morejo najti doma v oblikah in strukturah, ki so premajhne za razvijajočo se zavest ljudi na nekem posebnem polju človeškega prizadevanja.

Danes, v petinsedemdesetem letu obstoja sodobnega teozofskega Gibanja, slišimo, kako teozofska učenja odmevajo v dvoranah znanosti, s prižnic najbolj naprednih cerkev, na polju sodobne psihologije, v svetu književnosti, filma in gledališča, v univerzitetnih središčih, na področju družbenih reform, pa tudi, čeprav redko, razsvetljenega državnštva.

Najbolj napredni predstavniki znanosti z velikim poudarkom posredujejo ideje o naravi pojavnega vesolja, ki so istovetne - pa čeprav ovite v sodobne izraze - tistim, ki je mogoče najti v *Bhagavad Giti* in *Upaniśadah*.

Resnično navdihnjeni duhovniki posredujejo s prižnice in v svojih delih ideje o združenosti vseh religij in o temeljni istovetnosti vseh etičnih in duhovnih pojmovanj, ki so jih še pred nekaj leti širili le teozofi in mistiki, in to pod pretnjo, da jih bodo kamenjali do smrti.

Najboljše v sodobni psihologiji začenja govoriti, in to pravilno, o osnovah praktične vzhodnjaške Joge in ustvarjati abecedo znanosti o duši ter sočasno ponovno odkrivati skrite ključne notranjih izkušenj krščanskih mistikov, katerih sorodnost z Jogo si zasluži podrobnejše preučevanje.

Ideja reinkarnacije se začenja na široko ukoreninjati v mišljenjskih navadah zahodne rase.

Ideal in vizija “Enega Sveta” ter temeljne solidarnosti vseh ljudi, ne glede na raso, veroizpoved ali barvo kože, se dviga visoko nad rožljanje vojaškega orožja in hrup sebičnih nacionalističnih demagogij.

Iz dvoran znanosti, iz prostorov ljudskih svetov, iz predavateljskih dvoran vzhajajoče generacije, z vogalov ulic in oglaševalskih strani, dandanes odmeva priljubljena pesem, “velik hit” dobe - pesem o Univerzalnem Bratstvu Človeštva, o Globalni Solidarnosti vseh ljudi. Ta pesem odmeva z enega konca sveta na drugega in povzemajo jo milijoni na vseh celinah. Njene besede in blago zveneče akorde prenaša iz ene deželo v drugo, z ene ravni na drugo, “Veter Duha,” utapljuje se v hierarhični ustroj človeške rase in prenašajo, kot bakla, z ene generacije na drugo, iz enega leta v naslednje.

Nova Doba je resnično *A-tomska* - v pravem, starodavnem pomenu te precej napačno razumljene besede - *Ne-deljiva*, kajti oznanja in razglaša *Ne-deljivo Združenost Človeške Rase*, nezlomljivo povezanost vseh ljudstev na zemlji, ki je ne bodo mogli zaustaviti ali odložiti ne tirani, ne diktatorji, ne od denarja obnoreli mednarodni gangsterji, ne sovražniki človeškega napredka in duhovne osvoboditve.

Na pohodu je velika procesija Človeštva proti Veliki Dobi. Njen cilj je Globalna Zavest. Njeno orožje je razumevanje in sočutje. Na njenem razvitem praporu se dviga simbol Sonca z krili.

Vprašajte se, prijatelji in bralci, naslednje: “Ali Teozofskemu Gibanju ni uspelo? Ali opazujem procesijo s pločnika, ali pa sem jaz sam njen del in skupaj z milijoni korakam proti Soncu?”

Pionirji duha

Theosophia, pomlad 1970

Daleč in na široko po svetu se dviguje plima mišljenja, iskanje novih idealov, širših obzorij, trajnih rešitev mučnih problemov in nekaterih novih in boljših načinov življenja.

V tem svetu preloma mišljenja postaja Teozofsko Gibanje prepoznano kot duhovni tok, v katerem je mogoče najti inteligentne in zadovoljive odgovore na vprašanja, ki jih ne moreta priskrbeti ne religija ne znanost.

Priložnosti, s katerimi se soočamo, skokovito naraščajo in povsod se odpirajo novi kanali za širitev učenj, ki so se spustila k nam iz starodavnih dni.

To, kar Gibanje potrebuje sedanjem času bolj kot karkoli drugega so moški in ženske, ki bi globoko vključitev v delo Gibanja obravnavali kot glavno skrb v svojih življenjih. Kdo so ti ljudje?

Test teozofskega interesa počiva v sposobnosti študenta, da odloži vse vezanosti svojega življenja v korist brezosebne predanosti univerzalnemu Idealu; da se odpove jalovosti osebnih interesov v korist nesebičnega dela za svetoven cilj; in da potopi svoj lastni osebni jaz v občutku univer-

zalne svobode, ki objame vse tiste, ki se lahko dvignejo nad prepirljiv hrup svetnih poslov in potopijo v brezmejne prostore univerzalnih zadev.

Dandanes potrebujemo nove pionirje na poljih našega Gibanja, moške in ženske, mlade in stare, ki jih navdihuje širina duhovnih obzorij, katerih srca hitijo naprej v razsežnosti neznanega in katerih umi, namesto da bi tuhtali o preteklosti in se spraševali “zakaj,” iščejo možnosti za prihodnost in se sprašujejo “zakaj ne”!

Kje so ti?

Ali si jih ne zaslužimo več? Ali je postalo organizirano gibanje “Ustanova”? Ali smo tako napolnili naše prostore s fosilnimi skeleti ponošenih idej, da ni mogoče najti prostora za ljudi z novimi in bolj svežimi idejami? Ali smo tako obtičali v administrativnih rutinah in nadrobnih finančnih transakcijah, da smo spregledali novo luč na Vzhodnem obzorju in resen zvok v glasu prihajajoče generacije, ki išče nov način življenja? Postavimo si ta in druga vprašanja, razen če ne jemljemo stvari za preveč samo po sebi umevne in nismo zmožni zajahati dvigajoče se plime mišljenja.

Tako dolgo, dokler se študentje teozofske filozofije zadovoljujejo zgolj s preučevanjem težkih zvezkov, namenjajo le nekaj ur branju učenj, ki so jim všeč, brez kakršnega koli praktičnega npora za Teozofsko Stvar, je njihovo članstvo v Gibanju le razvedrilo. Če je njihov prispevek, najsi v delu ali denarju, le gesta, ki lahko v določeni meri olajša njihovo vest, je njihovo sodelovanje v Gibanju le farsa. Za njih je Teozofska Stvar lepa, čudovita ideja, le tako dolgo, dokler ne moti njihovega navajenega vzorca življenja, ne zmanjšuje njihovega osebnega udobja ali povzroči nek neprijeten problem v vodenju njihovih poslov.

Za tiste pa, katerih življenja so se osvobodila razjedajoče rje sebičnih interesov in katerih umi so se dvignili nad meje njihovih lastnih osebnih ječ, delo v Gibanju napolnjuje njihova življenja do roba in ne nudi prostora ničemer ozkemu, sebičnemu ali izključnemu. To so ljudje, katerih vključitev v Teozofijo je popolno. Ti so dinamični centri ustvarjalnega mišljenja.

Ti porajajo nove ideje, snujejo boljše metode, odstranjujejo utrjene pripadajoče interese v korist novih podvigov in vlivajo svojo lastno življenjsko moč v kanale, tako nove kot stare, kjerkoli je lahko ta življenjski tok v pomoč.

V Gibanju imamo takšne ljudi, a zakaj jih nimamo stokrat toliko, ko je potreba tako velika?

Tako kot vsako organizirano telo ljudi tudi organizirano Teozofsko Gibanje izraža težnjo po kristalizaciji. Zdi se, da gre skoraj za neizogiben simptom pri vseh stvareh na tej obli. Vendar pa to še ne pomeni nujno, da je izčrpalo svojo koristnost. Lahko se prerodi, poživi, znova okrepi, in edini način, na katerega se to lahko zgodi, je z vstopom mlajših ljudi v njegove vrste in njihovo resnično vključitvijo v njegove cilje in naloge. Da bi to postalo realnost, moramo ustvariti ozračje mišljenja, ki bo privlačno za mlajšo generacijo. Moramo pozdraviti nove ideje, biti odprti za predloge, razumeti naravo iskanja, ki jo izražajo mlajši ljudje, in biti pripravljeni sprejeti, vsaj iz sočutne obravnave, če nič drugega, nove drže in metode, ki jih mladi ljudje nespremenljivo ponujajo, v nasprotju s tistimi, ki so se že utrdile.

Teozofsko gibanje je gibanje mladosti, koncept, ki nima nič s starostjo fizičnega telesa. Mladost je stanje uma, prožnost mišljenja, dinamičnost življenjskega toka, pripravljenost na duhovno pustolovščino, iskanje večjih realnosti, neumrljivo upanje in zaupanje v neomajne temelje Resnice. Tisti, ki lahko utelesijo te ideje in drže v svojih življenjih, so mladi pri osemdesetih in njihov življenjski tok se lahko harmonično spoji s tistim mlajših ljudi, ki šele začenjajo izpolnjevati svoje lastno poslanstvo na odru zgodovine.

Danes, ko se približujemo stoti obletnici našega Gibanja v letu 1975, iščemo Pionirje, ki bodo ponesli Teozofijo v enaindvajseto stoletje in dvignili njen duhovni prapor nad polja Nove Celine mišljenja. Naj naše iskanje ne bo zaman!

Pomembna tema

Theosophia, pomlad 1960

Obstaja predmet mišljenja, ki pripada današnjemu svetu in ki bi moral biti za študenta teozofije glavnega pomena. O njem bi se moralo na široko razpravljati na teozofskih srečanjih kot tudi na tiskanih straneh teozofskih revij. Vendar pa je zaradi tega ali onega razloga redko omenjen in ko je, je deležen le skope pozornosti, medtem ko je ponekod očitno zanemarjen in, če je mogoče, utišan.

Ta predmet se tiče neprijetnega dejstva, da doba čudežnih znanstvenih dosežkov v materialni smeri, izjemno povečanega ekonomskega blagostanja nekaterih narodov in doslej najvišjega "standarda življenja," če uporabimo dobro znan slogan, sovpada z največjim padcem etičnih meril, z najbolj utrjeno sebičnostjo in najbolj razširjeno korupcijo od enega konca sveta do drugega. Kako je mogoče to pojasniti?

Seveda preprosta razlaga ni mogoča, vendar pa lahko pri njej pomagajo določena obstranska dejstva v obstoječi situaciji.

Najprej, dovolili smo, da naše ume obvladujejo čisto materialne skrbi in praktično izključujejo vse drugo. Poraja se dvom, ali lahko to postavimo pred vrata raziskovalcev-znanstvenikov, ki so odgovorni za osupljiva odkritja; ti ljudje so bolj pogosto kot ne posamezniki zelo ne-svetne narave, ki ne iščejo nobene osebne moči ali celo priznanja in so včasih žalostno nepoučeni o zlorabi, ki počiva v trgovini z njihovimi odkritji. Vendar pa je potrebno iz znanstvenih odkritij potegniti dobiček in pridobiti moč iz njih izkoriščanja. Tako dolgo, dokler je temu tako, bodo milijoni ljudi zlorabljali rezultate znanstvenega know-howa in vlačili znanstvene dosežke navzdol na raven osebne zadovoljitve in od moči obnorelega pohlepa.

To, kar smo začeli imenovati “visok standard” življenja skoraj izključno zadeva materialne predmete. Njih neskončno množenje se odraža kot hipnotični učinek na človeške ume, še posebej na zahodu, ume, ki so v celoti nesposobni misliti v mejah abstraktnega mišljenja in so nepoučeni o posledicah tega dejstva. Ali najdemo med moškimi in ženskami, ki so vključeni v “visok standard” življenja takšne stvari kot so, na primer, poštenje, skromnost, stanovitnost, samo-odrekanje, samo-nadzor, sočutje do drugih, sočutno delovanje, integriteta in nekatere druge lastnosti duše in uma, ki so integralni del resnične moškosti ali ženstvenosti?

Nato pridemo do dejstva, da se položaj ljudi in narodov ter njih zasluge presoja po njihovi moči, zunanji veličini ter spretnosti, kako vsiliti lastne ideje - najsi so še tako slabe - drugim na nek nasilen ali vsaj prepričevalen način, ne glede na očitne posledice. Medsebojno razumevanje, odpuščanje za zmote, popuščanje na nekaterih manjših točkah, da bi dosegli neko pomembno moralno zmago - te stvari so *terra incognita* za večino ljudi in zdi se, da ni mogoče, da bi obstajale, vsaj v primeru medsebojnih odnosov med narodi.

Naslednje na seznamu, ne pa zadnje po pomenu, je splošno stanje ljudi, ki jih je tako-imenovana vzgoja naučila, da je samo-vsiljevanje eden od glavnih ciljev v življenju in da so le tisti, ki lahko pokažejo osebno moč v doseganju svoji želja, vredni upoštevanja. Vsakodnevno življenje je noro samo-

vsiljevanje, sebičen pohlep po moči in polno prekanjenih sredstev, da bi prelisičili druge in jih izločili, če je le mogoče.

Zdi se, da je edini trenutek, ko v ospredje stopi bogatejši del človeškega bitja in ko začne ta objavljati finejše lastnosti svoje notranje narave, takrat, ko neka nesreča sproži poziv k splošni pomoči tistim, ki so žrtve, najsi vojne, potresa ali poplave. Sklep na podlagi tega zadnjega dejstva je očiten: bolj varno ko je človeško bitje, več materialnih dobrin ko ima in bolj ko je v mislih in v dejanskem izkušanju oddaljen od človeškega trpljenja, bolj sebično postane; izjeme tega pravila obstajajo, vendar pa jih je premalo, da bi jih lahko našli.

Nobene civilizacije v pravem pomenu te besede ni mogoče nikoli doseči samo s sredstvi znanstvenih odkritij ali s sredstvi politično-ekonomskih ureditev ali z igro politične moči ali z neumno utvaro popolne in preproste "varnosti" vseh ljudi pred pustošenji bolezní, starosti ali nesreč. S tem so lahko naravno povezane nekatere dobre ideje kot dodatki h glavni osrednji temi, vendar pa nič več kot to. In osrednja tema je izgradnja nekega etičnega temelja, na katerem bi bilo mogoče postaviti nad-ustroj svetovnega blagostanja ljudi. Tega ni mogoče doseči brez postopne in temeljne spremembe človeških umov in src, njihove preusmeritve iz smeri "želje" v smer "služenja." Šele tedaj bodo lahko postali dosežki znanosti trajno uporabni za največje število ljudi. Tako kot stvari stojijo danes, predstavljajo veliko tveganje za nadaljnji obstoj ljudi in nenehen vir zlorabe.

Govorjenje o svetovni razorožitvi se sliši veličastno, vendar pa je v celoti nerealistično v svetu, v katerem so se milijoni ljudi pripravljani spopadati, včasih s svojimi lastnimi sosedi, že ob najmanjši provokaciji, in ki za ta namen posedujejo orožje, "za vsak primer." Govoriti o demokraciji v svetu, v katerem se večina ljudi trudi vsiliti svoj ego drugim, pomeni poneumljati ljudi s praznimi slogani. In prepričevati ljudi naj verjamejo, da je njihovo blagostanje odvisno od tega, da sebi zagotovijo čim večje število materialnih stvari, medtem ko polovica sveta živi v skrajni revščini, robati

nevednosti in priskutni umazaniji, pomeni graditi prihodnost resnega razočaranja, ko se bodo končno razjasnila resnična vprašanja.

Naša želja je, da bi bili gornji predmeti mišljenja deležni večje pozornosti med študenti teozofije kot so je bili doslej in da bi bila razprava o njih osvetljena v luči teozofskih učenj, še posebej tistega karme, reinkarnacije, ciklov in medsebojnih odnosov duhovnih in materialnih svetov v evoluciji človeka.

S soncem proti severu

Theosophia, november-december 1952

Novih dvanajst mesecev je odbilo na kozmični uri Očeta Časa in sveto obdobje zimskega sončevega obrata je tik za vogalom. Z nezlomljivo rednostjo ritmov sveta in neomajno zanesljivostjo naravnih procesov so se odvili letni časi in nas še enkrat pripeljali do mistične točke v tem letnem ciklu, ko se duhovni tokovi začasno dvignejo na površino človeškega življenja.

Vedeli smo, da lahko vnaprej računamo na njih. Lahko smo bili gotovi, da bo tako. Nismo pa mogli biti gotovi v nič drugega. Nismo vedeli, ali nas bodo znanstveniki naše dobe zdrobili v oblak elektronov, ko bi na nas nekega svetlega jutra spustili atomsko bombo. Nismo vedeli, ali bo nek trop političnih demagogov nenadoma vnel nek nov svet pretresajoč požar. Prav nobene gotovosti nismo imeli, ali se ne bodo naše premoženje in materialne posesti enako nenadoma zdrobile v kup ničvredne ropotije ... Vendar pa smo lahko bili tako ali drugače poponoma prepričani, v globini našega srca vseh src, da se bo v rednem zaporedju kozmičnih ciklov zopet vrnilo obdobje zimskega sončevega obrata; in da ga ni politika niti demagoga ne znanstvenika in ne diktatorja, ki bi lahko kakorkoli resno vplival na veličastno delovanje kozmičnega Zakona. Kako čudovita je ta "gotovost"!

Imeli smo prav! Zimski sončev obrat je zopet tukaj. In nevidni dotik, ki tako ali drugače prižiga tok duhovnih misli, ga je zopet odprl. Kmalu bomo čutili polno silo njegovega valovanja in znova sodelovali v njegovem navdihu.

Svetost tega obdobja leta je povezana z ustrojem in sestavom človeka samega. Mi smo sestavni in neločljivi del Kozmičnega Toka in živimo svoja relativno kratka življenja v vse-objemajočem toku Reke Življenja, kot kapljice v potoku, ki potujejo naprej v vrtinčastem toku Časa, v plimovanju Kozmičnega Življenja, ko se dvigamo in padamo v ritmu simfonije Mojstra Glasbe, ki stoji v ozadju sijočega in mežikajočega, stalno spreminjajočega se prizorišča in dirigira čudovito igro, ko navdihuje s samim seboj naravo in bivanje. Tako kot se začne Sonce po zimskem obratu gibati proti severu in prinaša Naravi novo življenje in novo moč vsaki živi stvari, tako je z Duhovnim Soncem v vsakem človeškem bitju, če je to uglašeno s kozmičnim ritmom življenja. V nas so ritmi celotne Narave in njeni procesi odsevajo na podobni, nižji stopnji človeškega življenja.

Obdobje zimskega sončevega obrata je bilo vedno obdobje Inicijacij (začetkov, op.p.), ko se neophytes sreča iz oči v oči s svojo lastno notranjo Božanskostjo, da bi skoval trajno vez med seboj kot človekom in s kozmičnim jedrom božanskega življenja v svojem bitju. Da bi bil pri tem uspešen mora neophytes nujno biti v popolnem skladju z notranjimi in zunanjimi procesi Narave ter nekako s svojo lastno notranjo ekonomijo; mora biti poravnan s tokovi, ki utripajo skozi Mati Naravo. Njegov uspeh ni odvisen le od tega, kar je on sam kot zavest, um in duša, ampak tudi od stopnje njegove usklajenosti z duhovno mehaniko Narave, pri kateri igra položaj Sonca in planetov nadvse pomembno vlogo. Zato je čas zimskega sončevega obrata tesno povezan z duhovnim prebujenjem neophytesa in z njegovim doseganjem trajne razsvetlitve.

Mi vsi smo Iskalci. Naj nas zato to obdobje zimskega sončevega obrata popelje bližje k cilju našega duhovnega Iskanja!

Potrebujemo skok naprej

Theosophia, jesen 1976

Univerzalno Življenje je v vseh svojih brezštevilnih oblikah in aspektih v nenehnem valovanju. Neizrekljivo v svojem osnovnem bistvu, v svoji nenehni zunanji spremembi. Takoj, ko katera koli od njegovih začasnih manifestacij postane toga, nastopi odmiranje, ki je drug vidik Življenja, ki uničuje preživelo obliko, zato da bi izgradil novo in bolj primerno.

Kjerkoli obstajajo prožnost, optimizem, dinamično zanimanje, vizija, iskanje Neznane, nuja po rasti in po postati, navdušenje, ki se vpenja na nove višine in poskuša navidez nemogoče, tam obstajajo mladost in upanje ter široka avtocesta do vseh še nerojenih prihodnosti.

Kjerkoli obstajajo togost, pesimizem, ravnodušje, strah pred Neznanim, vznemirjenje in mentalna utrujenost, dvom, strah in odsotnost vizije, navezanost na vzpostavljeno rutino in ponošene brazde mišljenja, kristalizacija metod in negovane tradicije, ki zamegljujejo oddaljena obzorja prihodnosti, tam je starost, umiranje, senilnost in izguba vitalnih ognjev, ki so bistveni za vsako nastajanje in vso rast.

Tako je tudi s Teozofskim Gibanjem. Njegovo Bistvo Življenja se mora v njegovih prehodnih oblikah vedno znova obnavljati, odstranjevati nekoristne tradicije, oživljati svoje mnogovrstne kanale, ohranjati prožnost svojih nosilcev in modelov, iskati nove poti objavljajanja, nepreizkušene metode rasti, neraziskane globine izkušnje in stalno segati po večjih in širših obzorjih, kjer so z ognjenimi besedami zapisana najbolj plemenita upanja in sanje človeške rase. Če ti pogoji ne bodo izpolnjeni, vsaj delno, se bo moralo Teozofsko Gibanje v svoji sedanji obliki preliti v druge tokove, druga gibanja zavesti, ki se izlivajo iz istega brezčasnega vira vsega Življenja na tem planetu, vodnjaka njegove večne mladosti, iz katerega se pretakajo življenje podarjajoči potoki Duha, ki hranijo duhovni organizem Človeštva.

Pri delu, v katerega smo vpleteni po celem svetu, potrebujemo pomoč tistih, ki so mladi – mladi po telesu kot po srcu in umu. Brez njih postane Gibanje umirajoče, negibno, sektaško in kristalizirano. Z njimi ohranja svojo prožnost, svojo prilagodljivost, zahtevani zagon mišljenja in čustvovanja. Nikoli ne pozabimo, da sta imela, ko je bilo zasnovano sedanje Teozofsko društvo, njegova izvirna ustanovitelja, H. P. Blavatsky in H. S. Olcott, stara 44 in 43 let, W. Q. Judge pa zgolj 24!

Zunanja strukturna oblika organiziranega Teozofskega Gibanja potrebuje pomladitev. Dokler vztraja pri sedanji duhovni vrednosti svojega sporočila, svojih objavljenih ciljih in metodah dela, nima nikakršnega življenjskega stika z duhom sedanje dobe. Od nas se zahteva neustrašen skok naprej, tako v mišljenju kot v delovanju, vendar pa na žalost nimamo razsvetljenega vodstva za takšno spremembo.

V meglici mračnega prizora in senc obrabljenih tradicij iščemo nove in večje luči na oddaljenih obzorjih naših neumrljivih upov.

Zlata priložnost

Theosophia, poletje 1970

Mi smo igralci v veliki Svetovni Drami - rojstvu Nove Dobe. Ob tem univerzalnem prelomu nihče ne more stati sam.

V mišljenju današnjih ljudi se oblikuje jutrišnji svet in vsak od nas, mlad ali star, je odgovoren do svojih soljudi. Podoba prihajajočih stvari je v veliki meri odvisna od števila ljudi, katerih umov in src se lahko sedaj dotaknejo učenja Prastare Modrosti, ki zdravijo dušo.

V širni viziji Velikih, ki so bili resnični ustanovitelji našega Gibanja in še vedno navdihujejo tiste, ki so ohranili izvorno sporočilo, so bili dogodki v sedanjem času brez dvoma predvideni. Oblikovanje Teozofskega Društva, kot je bilo izvorno zasnovano in vzpostavljeno leta 1875, je bilo mišljeno kot branik zoper naraščajočo plimo materializma; kot duhovni temelj, na katerem naj bi našli trdno oporo zoper zastrupljajoče pljuske norega psihizma; kot katalizator, ki naj bi zagotovil alkimistično preobrazbo ponovnega duhovnega rojstva; in kot studenec etičnih učenj, ki bi bila dovolj preprosta in praktična, da bi jih razumeli mnogi in jih uporabili za svoje lastno izpopolnjevanje in vodstvo.

Ko se soočamo s svetom, v katerem povsod divjajo brezpravje, ropanje, nasilje, groba sebičnost, legalizirano ubijanje na bojnih poljih in ostala peklena zalega, ter vse prepogosto odmevajo v visoko donečih besedah, ki za svojo lažno fasado skrivajo suho gnitje moralnih gomil; ko srečujemo vsak dan ženske in moške, katerih duše hrepenijo po žarku neke odrešujoče svetlobe, preblisku neke večje vizije upanja in miru - se študentje teozofije vprašajmo, do kolikšne mere utelešamo v naših življenjih plemenite resnice, ki so nam bile predane, in kako globoko se zavedamo zaupanja, ki je bilo položeno v naše roke. Ali počnemo kaj izjemnega v teh izjemnih časih? Ali smo vključeni v skrajni napor v prid Duha, ko so tako mnogi predani skrajnemu naporu v prid uničevanja? Ali smo mobilizirali naše duhovne, intelektualne in moralne vire, da bi se vzdignili nad rastočo sprijenost in degeneracijo, ki nas obdaja na vseh straneh? Vprašanje, ki bi si ga prav lahko postavili vsi, je naslednje: Če bi bila danes z nami H. P. Blavatsky, kaj bi *ona* naredila sedaj?

Poglabljen intelektualen študij Ezoterične Filozofije je seveda *sine qua non* vsega pristnega teozofskega dela. Vendar pa je lahko resnično vredno le do tiste mere, do kolikšne se odraža v vsakodnevnem življenju in postane praktično za povzdigovanje tistih, ki se borijo za luč. V sebe osredotočenega študija in iskanja lastne osebne osvoboditve ni mogoče nikoli opravičiti. Z besedami enega od Učiteljev: "... glavni cilj T. D. ni potešitev posameznih stremeljenj, ampak služenje našim soljudem ..." (*Pisma Mojstrov*, str. 7-8.)

Učenja teozofije so tista, ki vsebujejo preprosta in starodavna navodila, ki lahko, če jih uporabimo sedaj, razbremenijo svet zaskrbljenosti in mu ponudijo etično osnovo, na kateri lahko zgradi zgradbo trajnega miru. Pa vendar, tako ali drugače, teozofija marsikje ne postane moč, ki bi morala biti, in ne uveljavlja vpliva, ki bi ga lahko in morala. Zakaj je temu tako? Ali ne morda zato, ker se študentje teozofije ukvarjajo predvsem z abstrakcijami in niso sposobni povezati učenj z neposrednimi problemi večjih skupin ljudi? Ali pa morda zato, ker je njihov pogled staromodni, inte-

lektualen in zgolj teoretičen, in ker mu primanjkuje tistega magnetnega dotika, ki je potreben, da bi se zgradil živ most z umi drugih?

H.P.B. je zapisala:

“... resnična evolucija nas uči, da lahko s spreminjanjem okolja organizma spremenimo in izpopolnimo organizem; in v najbolj popolnem smislu je to res tudi v primeru človeka. Zato mora vsak teozof storiti vse, da bi pomagal, z vsemi svojimi sredstvi, vsakemu modremu in dobro preišljene-mu naporu, katerega cilj je izboljšanje stanja revnih. Takšne napore je potrebno opraviti z ozirom na njihovo dokončno družbeno emancipacijo, ali pa na razvitje občutka dolžnosti pri tistih, ki ga sedaj tako pogosto zopostavljajo v skoraj vsakem življenjskem odnosu.”

“... glavni, temeljni cilj Društva je sejanje klic v srca ljudi, ki bodo sčasoma vzknila in v bolj ugodnih okoliščinah vodila do zdravih reform, ki bodo zagotovile množicam več sreče kot so jo uživale doslej.” - *Ključ k teozofiji*, str. 235, 257.)

Le praktični, otipljivi realizem o življenju in Naravi, skupaj z - in navdih-njen od - najbolj vzvišenim objektivnim Idealizmom, lahko priskrbi varen temelj za ustroj Nove Dobe. In objektivni Idealizem je teozofija najvišjega tipa.

Morali bi določno razumeti, da je takšen Idealizem, in plemenita etična navodila ter kodeks obnašanja, ki so njena gonilna moč, lahko praktičen in vreden le, če ga podpira razumevanje globljih učenj naše filozofije; zato je študij intelektualne ali tehnične osnove teozofije izredno pomemben, pa čeprav smo morda poklicani, da v našem vsakodnevnem življenju prenašamo in sejemo le redka drobna semena etike v najbolj preprostem jeziku. Vsak človek je opora drugemu človeku in pomanjkanje pri slednjem bo nujno odsevalo v plitkosti prvega.

Današnje Teozofsko Gibanje se sooča z zlato priložnostjo. Časi stresa in zmede ostrijo ume preko bolečine in budijo hrepenenje po duhovnih realnostih. Preizkušnje in krize nalagajo ljudem nove zahteve in odpirajo kanale služenja in mišljenja, o katerih prej ni bilo mogoče niti sanjati. Študentje teozofije imajo v svojem dosegu ključne, ki lahko rešijo probleme ljudi. Posedujejo filozofijo življenja, ki lahko, če jo razumemo, osvetli celotno življenje in ponovno vzpostavi mir in dobro voljo med ljudmi. Ali bodo naredili to, da bo to zdravilo dostopno vsem? Ali bodo za nekaj časa odložili svoj laboratorijski tehnični žargon in povedali iskalcem preproste resnice, po katerih hrepenijo njihova srca? Ali se bodo spustili z višin Olimpa in hodili zgolj kot ljudje po tržnicah sveta? Tam lahko najdemo največjo potrebo. Potreba pa obstaja SEDAJ. Jutri bo morda prepozno.

Ali je Božič zastarel?

Theosophia, november-december 1947

Od pradavnih časov in za vse rase ljudi je bil čas solsticijev in enakonočij čas globokega duhovnega pomena, na katerega so po vsem svetu gledali v luči svetih tradicij.

Med temi štirimi točkami v letnem ciklu je bil zimski solsticij v določenem oziru najbolj pomemben. Posvečen je bil rojstvu Sončnih Bogov, Avatarjev, Iniciatov, Mojstrov Življenja in Rešiteljev Ljudi. To je bil čas, ko so se univerzalno odvijali določeni iniciacijski obredi v iniciacijskih kriptah in templjih. Ti obredi niso nikoli izumrli in se odvijajo še dandanes.

Imperialni Rim je imel svoje saturnalijske, ki so pod cesarji trajale večji del decembra in se končale na 24. Ta praznovanja so nam dala naše sedanje božične navade, kot so voščilnice, darovi in splošno veseljačenje. 25. december je bil znan kot Dies Natalis Solis Invicti - dan Rojstva Nepremaganega Sonca, pa tudi kot Sol novus - dan novega Sonca, ki so ga posebej gojili privrženci mitraizma. Mitraični misteriji, ki so kasneje postali državna religija rimskega imperija, so na dan, ki je bil znan kot Noč Luči, slavili rojstvo sončnega boga Mithre.

V grških Eleuzinskih misterijih je bilo del obreda polnočno Sveto Rojstvo in zimske svečanosti v Delfih so bile osredotočene okoli podobe Dioniza v zibki, v njegovi obliki Bacchus-Zagreus.

Pri Skandinavcih in Tevtonih najdemo zimsko praznovanje Hoggunott (Svete Noči). Odin (Woden) in njegova družica Berchta naj bi se v nočeh med 25. decembrom in 6. januarjem spuščala z neba na belem konju, da bi blagoslavljala zemljo in ljudi. Med germanskimi in keltskimi plemeni najdemo tudi božično praznovanje, ki je dobro znano iz islandskih sag in ki je izvor za našo sveto omelo, božični panj in pivsko čašo. Zanimivo je, da je nemško ime za Božič Weihnachten; običajno razlagajo, da to ime izhaja iz besede, ki pomeni bdenje, glede na to, da so v tistem času izvajali celonočne ceremonije; vendar pa se redko poudarja, da beseda einweihen pomeni inicirati, tako da je izvorna zamisel tega izraza določno povezana z iniciacijskimi obredi.

Pri Anglo-Saksoncih je bil 25. december znan kot *modra niht*, noč mater, pri čemer je zelo očitno, da je vključevala sveto rojstvo. Pri starodavnih druidih so ta čas praznovali s kresovi, procesijami in obredi na gričih in stolpih. Pravijo tudi, da Japonci imenujejo mesec december mesec prihoda Bogov.

Podobne ideje, obredi in praznovanja so bila v starodavnih časih povezana s številnimi drugimi "božanskimi inkarnacijami," kot so Tammuz in njegova mati Mylitta pri Babiloncih in Asircih; kot Adonis in Astarta ali Adonaia pri Feničanih in Sirijcih; kot Atys v Frigiji, in Mariatta, s svojim novorojenim otrokom, pri finskih plemenih.

V skladu s prepričanjem velikega števila avtoritet v zvezi z zgodnjim krščanskim obdobjem, Božiča, kakršnega poznamo danes, v prvih stoletjih niso praznovali. Origen pravi, da v Svetih Spisih svoj rojstni dan praznujejo le grešniki, ne pa svetniki. Kasneje so rojstvo Jezusa praznovali v tem ali onem letnem času, s pomembnimi časovnimi razlikami. Zdi se, da je zahodna Cerkev šele v petem stoletju naročila, da naj se rojstvo njenega Re-

šitelja slavi na dan rimskega praznika Sol Invictus. Ni dvoma, da si je rastoča Cerkev prizadevala odtegniti pozornost kristjanov od starih poganskih praznovanj in je zato prilagodila svoj lasten cikel praznovanj ritmu, ki je bil vzpostavljen že od prastarih časov. To početje je bilo modro.

Tako vidimo, da je glavna značilnost praznovanja Zimskega Solsticija, ne oziraje se na kakršno koli sektaško prilagoditev, njegova univerzalnost. Bistvena ideja, ki je v osnovi našega Božiča, po izvoru ni krščanska. V najboljšem primeru je pokristjanjena oblika starodavnega, univerzalnega zimskega slavlja, ki se je vrtelo okoli votlin iniciacije in simbolizma določenih mističnih dogodkov v življenju novinca, ki si prizadeva doseči duhovno razsvetlitev.

Resnične narave časa Zimskega Solsticija in njegovega duhovnega simbolizma ne moremo pravilno razumeti brez omembe ostalih treh ključnih točk v letnem ciklu, ki tvorijo povezano celoto.

Kozmični Križ, ki ga tvorijo Solsticija in Enakonočji, je od pradavnih časov simboliziral štiri glavne točke obrata v človeškem življenju: rojstvo ali začetek, o katerem se simbolično govori kot o Severu; adolescenca ali sončni vzhod, znan kot Vzhod; polno objavljanje moškosti, zrelost življenjske moči, ki jo simbolizira Jug in ki je v univerzalni mitologiji zelo pomenljivo povezan z Bogovi Smrti; in zaključek življenja, večer celotne inkarnacije ter prehod v Veliko Onostranstvo, ki ga po vsem svetu simbolizira Zahod.

Na podobnem pomenskem vzorcu so duhovno zavestni moški in ženske po celotnem starodavnem svetu zasnovali praznovanje Štirih Svetih Razdobij mističnega leta, prvenstveno na iniciacijski tradiciji. Prvo razdobje je bil Zimski Solsticij, simbol Velikega Rojstva. V prvi vrsti je bil to simbol rojstva Notranjega Boga v srcu učenca, čas, ko je novinec, po dolgem urjenju in pripravi, stal na tisti posebni točki v svojem duhovnem življenju, ko se je v njem samem vzpostavila trajna vez med njegovo zgolj človeško zavestjo in duhovno zavestjo v notranjosti bivajočega Christosa ali Bude. Novinec je postal Iniciat, vendar pa le "začetnik" v tem novem in večjem

področju Življenja. Povsem naravno je, da ta mistični dogodek sovpada s časom v letnem ciklu, ko se Sonce, v svojem navideznem gibanju po nebu, ustavi na svoji najbolj južni točki in se začne znova gibati proti severu. Nihče ne more zanikati ogromnega vpliva tega dejstva na naravo kot celoto.

Druga ključna točka je bilo Pomladno Enakonočje, ki je simboliziralo Adolescenco, ko se začnejo uveljavljati vrojene moči človeka in oblikovati njegovo življenje na bolj določen način. V zunanji naravi je to čas brstenja in cvetenja. Rastlinski sok se vzpenja in znova krepi drevesa in grmičevje. To, kar se na nižjih ravneh življenja objavlja kot oploditev je le nižji odsev duhovnih procesov na višjih ravneh univerzalnega življenja ter ustreza duhovnemu ustvarjanju ali ustvarjalnosti. Zato je to razdobje simboliziralo večji razvoj v notranjem življenju Iniciata, ko je tudi on, potem ko se je "rodil" v času Zimskega Solsticija, nekako dosegel obdobje "adolescence" svojega duhovnega popotovanja in bil pripravljen na prehod v višje iniciacijske obrede in preizkušnje, da bi dosegel globlje znanje. To bi moral biti notranji pomen naše Velike Noči, če ne bi izgubili starodavnih ključev.

Nato pride čas Poletnega Solsticija, ki simbolizira polno zrelost človekovega življenjskega obdobja. Z njim prihaja tudi čas skušnjave; pojavi se velik življenjski problem, ki je drugačen za vsakega posameznika in v veliki meri odvisen od njegovih predhodnih življenj. Takrat človek zbere vso svojo moč in ustvari, najsi duhovno, mentalno ali kako drugače, sadove preteklih let, rezultat njegovega "pomladanskega cvetenja," in ti sadovi so lahko dobri, slabi ali nedoločni, odvisno od človeka. To razdobje je simbol "zrele moškosti" v duhovnem življenju Iniciata, ko je njegova življenjska pot v polnem zamahu in ko prevzame zasluženno mesto v življenju Hierarhije, kateri pripada.

Nato sledi Jesensko Enakonočje, ki simbolizira nazadovanje vitalnosti, umikanje sil, dozorevanje modrosti, razcvet duhovnosti in postopno umikanje zavesti v druge in višje svetove v obdobju počitka. To razdobje ustreza umikanju Iniciata iz sveta ljudi v področja, ki so preveč visoka in vzvi-

šena za človeško zaznavanje. Zato se je to obdobje imenovalo Veliko Umiranje.

Isti En Zakon vlada vsemu. To, kar se polno objavlja v razponu 365-tih dni v zunanji naravi, se odvija v človekovem življenju v razponu kakšnih 70-tih ali 80-tih let. Isto zaporedje velja tudi za iniciacijske cikle, vendar zaobjema v svojem razponu mnoga zaporedna življenja. Vse ima svoje rojstvo, svoje obdobje adolescence, čas polne zrelosti in moči ter trenutek umikanja in umiranja. Temu sčasoma sledi novo rojstvo. Odpre se novi cikel, tokrat na višji krivulji duhovne spirale. Isto je z življenjem planeta, sonca, sončnega sistema, galaksije in tistega onstran. In enako velja tudi za kraljestvo atoma. Kakor zgoraj, tako spodaj. Neskončna raznolikost v okviru istega zakona.

Starodavni simbolizem ne laže. Inicijati se, brezmadežno spočet, vedno rodi Deviški Materi. Rodi se iz brezmadežnih duhovnih globin svojega lastnega božanskega Jazstva, Christosa-Duha, Buddhičnega Sijaja v njem samem, ki ga nikoli ne omadežuje dotik materije. Njegova Mati je maternica tiste duhovne zavesti, ki je le žarek iz Kozmične Zavesti, vedno-ploden izvir, iz katerega izhajajo vsi Avatarji in Božanske Inkarnacije skozi brezkončen čas.

Njegovo rojstvo vedno najavlja Zvezda. Pojavljanje velikih iniciatov - in verjetno tudi manjših - ni slučajno. Ti se ne rodijo po naključju. Prihajajo ob določenem času, ciklično določeno, in v skladu z globokimi okultnimi zakoni, ki so del samega življenja planeta. Ti cikli so za Adepte jasno prepoznavni, saj ti lahko berejo njihovo približevanje na kozmični sončni uri Zodiaka in v njenem odnosu do planetov. Vse to je tesno povezano s položajem Zemlje v orbiti in drugimi, precej bolj zapletenimi gibanji astronomsko-astrološke narave. Od tu simbol napovedujoče "Zvezde," ki so jo videli Magi ali tisti, ki "vedo."

Njegovo rojstvo se dogaja v hlevu, štali, votlini, kjer ga obkrožajo vseh vrst živali. Seveda: kako bi lahko bilo drugače? Ali ni človeška duša obdana s

silami in močmi in potencialnostmi, latentnimi in dejavnimi, človekovega živalskega jaza? Ali ni novinec tisti, ki se bojuje, da bi si podredil te sile, jih prečistil in dvignil? Hlev je le simbol njegove nižje narave, katere celotno podobo je potrebno uglasiti z višjim, jo vključiti vanj, odrešiti. Le takrat so "živali" v hlevu v popolnem medsebojnem miru in voljno podrejene notranjemu Mojstru.

Rojstvo Iniciatov je bilo od pradavnih časov povezano z drevesi, cvetočimi grmi in vednozelenimi vejami - čeprav je bilo naše božično drevesce s svojimi svečkami vpeljeno kasneje, pa je v bistvu zelo starega izvora in simbolično zelo primerno. Je zgolj druga oblika Aswattha Drevesa hindujcev, Yggdrasila Skandinavcev in germanskih ljudstev, Irminsula Saksoncev in Hrasta Druidov. Simbolizira T Univerzuma, ki predstavlja manifestirane ravni življenja: ukoreninjene v Neskončnosti, izhajajoče iz Neznanege, ki se širijo na daleč in široko skozi Brezmejnost, nosijo svetleča telesa Prostora - planete, sonca, zvezde, galaksije - kot sadove na svojih vejah, vedno rodovitne, vedno rastoče, vedno zelene.

Ker se je njegov simbolizem rodil v Kriptah Misterijev starodavnega sveta, naše praznovanje Božiča - kakršna koli je že njegova trenutna degradacija - ne more umreti. Ker njegov bistven pomen počiva v dejstvih in dogodkih iniciacijskega Cikla, ne more izginiti iz kolektivne zavesti človeštva, ne glede na to koliko zunanjih sprememb bo doživel. Ali ni čudovito to spoznanje, da, ne glede na to, kaj se lahko dogaja v zunanjem svetu ljudi - Božič ostaja z nami!

Kakršne koli so že grozote človeškega nasilja, nočna mora prelivanja krvi, nečlovečnost človeka do človeka - Božič obstaja!

In tisoče novih vojn in revolucij, holokavstov človeške sebičnosti in pohlepa, ne bo zatrl Duha Božiča, z njegovim univerzalnim sporočilom, njegovo vizijo lepote, njegovo duhovno spokojnostjo. Kajti niti prehajanje časa, niti rase, niti religiozni sistemi mišljenja, ne vplivajo na osrednjo idejo tega razdobja; ta je univerzalna v svoji mistični uporabnosti in zato brezčasna.

Zatorej ohranimo v mislih svetost Zimskega Solsticija, njegovo Duhovno svečanost! Tiče se celotne človeške rase in nobena ni iz njega izključena.

Starodavne Inicijacije se odvijajo celo dandanes, pa čeprav njihov obstoj morda zanika generacija, ki se posmehuje vsaki stvari, ki je ni mogoče dokazati z poveličevano "laboratorijsko tehniko." Inicijati se rodijo od časa do časa na oddaljenih krajih zemlje. Novici gredo skozi svoje iniciacijske preizkušnje pod vodstvom merodajnih Učiteljev. Nekateri uspejo, nekateri ne, nekateri gredo v svet ljudi, da bi učili, vodili, urejali, pa tudi trpeli mučeništvo od roke Moči Materije in pogosto od roke tistih, ki so najprej zatrdili, da želijo biti njihovi učenci. Jezusova zgodba je večno resnična in ni omejena na Palestino. Drugi ne učijo med ljudmi zunanjega sveta. Njihova naloga je drugačna, za zastorom zunanjega videza.

Časi, v katerih živimo, so morda za nekatere težki; morda za večino. Pa vendar lahko postanejo še težji. Lahko postanejo še bolj žalostni in celo še bolj prepojeni z na videz nerešljivimi problemi. Vendar pa se ne prestrašimo! Bodimo pogumni. Imejmo upanje. Imejmo vero v božanske zmožnosti vsakega človeka, iz katerih se bo sčasoma v vsakem od nas rodil Mojster Življenja.

Tako dolgo, dokler na oltarjih naših domov svetlo gorijo Ognji Zimskega Solsticija, tako dolgo, dokler v naših srcih prebiva in prepeva Duh Božiča ter prevladuje nad zunanjo temo ... vedno obstaja upanje, pogum, Vizija. In v luči te Vizije celotna Človeška Rasa sili naprej ... hodi naprej ... proti tistim oddaljenim ciljem popolnosti, kjer Novo Sonce sije na prenovljeno Človeštvo.

Kajti Božič bo vedno obstajal. VEDNO!

Božič v naših srcih

Theosophia, november-december 1951

Sveti zimski solsticij je zopet tik za vogalom.

V svetu žalostne čustvene nestabilnosti, nemira in negotovosti, splošno razširjenega ne-bratstva in pohlepa, se Duh zimskega solsticija, s svojim prihajajočim božičnim razpoloženjem, vzvišeno dviguje nad razburkano morje človeške žalosti.

To je povsem samosvoje kraljestvo. Simbol na novo porajajočih se moči Duha in vrojenih božanskih zmožnosti vsakega človeka. Obdobje Božiča je ena izmed tistih resnično univerzalnih idej, ki prečkajo vsako mejo, ki jo je ustvarila človeška sebičnost, in ki se dviguje visoko nad omejenosti naših osebnih mnenj in naših bahatih samo-zadostnosti. Njegov poziv velja srčnemu-življenju vsakega človeškega bitja. Njegov bučeči klic je močnejši kot ropotajoči človeški spopadi ali rožljanje človekovih sprijenih strasti na bojnem polju nižjega uma.

Svetost in duhoven pomen zimskega solsticija priznavajo že od davnih časov vse človeške rase, pod katerimi koli že imeni ali izrazi ali simboli. In krščanski svet je v zadnjem času zgolj privzel to, kar je že igralo tako po-

membno vlogo v človeškem mišljenju v preteklih dobah. Ob praznovanju tega časa, ob priznavanju njegove svetosti in ob izvajanju tistih obredov in ceremonij predanosti, ki pripadajo različnim šolam religiozno-filozofskega mišljenja, katerim lahko pripada vsak od nas, mi zgolj hodimo po poteh naših prednikov in se uglasujemo s tradicijami in ideali častitljivih dob in univerzalnih v svoji uporabi.

Mistični iniciacijski obredi, ki pripadajo času zimskega solsticija, niso le stvar starodavne zgodovine. Odvijajo se še dandanes. Nikoli niso bili prekinjeni, in njihovega duhovnega pomena in moči ne zatemnijo čustvene blaznosti in mentalni ter psihološki prevrati na zunanjem odru človeške zgodovine. Njim pripada moč Duha v človeku. Njim pripada silna alkimija Duše in njena notranja preobrazba. Njim pripada skrivnost in znanost živega boga v človeku v svoji končni zmagi nad človekom iz mesa in njegovimi živalskimi nagnjenji.

“Čudež” Kristusa-otroka sploh ni čudež, ampak suho dejstvo v evlucijski zgodovini vsakega človeškega bitja na določeni stopnji njegove duhovne rasti, ko se vzpostavi trajna vez med bogu-podobno entiteto v njegovi zavesti in dvignjeno ter očiščeno “človečnostjo” kot ustreznim nosilcem za objavlanje notranjega boga. Čas zimskega solsticija je osrednja ideja človeške preroditve, njen mističen simbolizem, njeni iniciacijski pomeni in njena svetost, in zaradi tega so vsi ti, tako integralni deli človeške zavesti in činitelji notranjega življenja kot dejanski kozmični dogodki v življenju in evluciji sončnega sistema, v katerem smo mi le žive celice.

V vsakem človeškem bitju obstaja skrit “sprejemnik,” ki ga je mogoče uglasiti z ustreznim obračanjem “gumba” njegove zavesti na valovno dolžino duhovne radijske postaje, ki stalno oddaja iz določenih mističnih centrov na zemlji. In to našo zavest je mogoče v času zimskega solsticija uglasiti s posebej silnimi valovnimi dolžinami, ki se izlivajo iz tistih krajev na naši zemlji, kjer se izvajajo določene iniciacijske ceremonije, in kjer se učenci, primerni in dobro usposobljeni, dvignejo do položaja godnih Iniciatov, da bi prelili žarčenje svoje duhovne slave na celotno človeštvo. V moči vsa-

kega človeka je, da vzpostavi stik s temi mističnimi dogodki in se v svoji zavesti pridruži izvorom sile, ki žarčijo iz centrov luči, kjer se izvajajo ti iniciacijski obredi.

Fizična oddaljenost pri tem ne igra nobene vloge, in razlike v rasi, veroizpovedi ali barvi kože nimajo nič večjega učinka kot ga ima človekovo intelektualno znanje ali njegov posvetni položaj. Čas je, da bi bolj napredne cerkve krščanskega sveta začele tolmačiti svoje svetopisemske alegorije s ključem, ki ga je priskrbela Starodavna Modrost, in v njih razbirati globlji pomen, ki je že stoletja izgubljen, ali pa premišljeno zapostavljen zaradi posvetne moči. Nekatere cerkve to že počnejo; da bi le imele dovolj moči; kajti so znanilci globljega in bogatejšega tolmačenja teh mističnih legend in glasniki novega vidika religioznega mišljenja v zahodnih deželah.

Vendar pa ne more priti do nobene temeljne spremembe, dokler ne bomo evangelijskih zgodb slekli njihovega umetnega dobesednega tolmačenja in razkrili pred njihovo zunanjo obliko jedro mistične resnice, ki naj bi ga, kakor je bilo zamišljeno, prikazali in simbolizirali. Mogoče je to daleč večje in plemenitejše krščanstvo za zahod, kot karkoli, s čemer so doslej poskusili. In prav lahko bi se porodilo iz vrst krščanskega sveta, kajti regenerativna moč duha bo počasi, vendar zagotovo, prežela vrste bolj naprednih skupnosti in materialno spremenila duhovno in etično klimo današnjega sveta. Suho dejstvo je, da je to edina pot do trajnega miru in dobre volje med ljudmi na zahodu - pristno, temeljno, dinamično, vitalno duhovno prebujenje, ki se bo odvijalo znotraj tistih prvin resničnega religioznega življenja, ki so se osvobodile prisilnega jopiča formalizma in umirajoče srednjeveške teologije in na novo posvetile svoja srca in ume valujočim močem duha v človeku, Kristu-otroku starih mističnih legend.

Preden se bo znova rodila ta moč Duha, se bodo morali tako parlamenti kot diktatorji, najsi prikloniti ali pa pospraviti svoje šotore in se izgubiti v noči.

To, kar potrebuje ta naš nemirni in zmedeni svet, je dejansko povratek - iskren povratek - k dinamičnemu in vitalnemu priznavanju življenjskih etičnih vrednot ter odločilnega položaja sile Etike v strukturnem skladju vesolja. Ne potrebujemo več znanosti. Ne potrebujemo več formalne religije ali več ritualizma ali več knjig o tem in onem. Vsega imamo dovolj, in še preveč. Toda to, kar zelo potrebujemo, in to tako nujno kot še nikoli prej, je to, da se naučimo, kaj početi s tem, kar imamo, kako živeti, da bi modro uporabljali, kar smo odkrili in proizvedli. In nič drugega kot le ponovno etično prebujenje lahko napolni naše ume in srca z načeli ravnanja, ki so potrebni za to preobrazbo. Preobrazba sama pa bo možna, ko bomo prepoznali, kot generacija in rasa, realnost v notranjosti bivajoče božanskosti vsakega človeka in njeno potencialno moč, da se dvigne iz svojega dremeža in prerodi in znova okrepi izsušene vodnjake in kanale naših umov, ki iščejo rešitev za problem življenja, problem človeške povezanosti in solidarnosti. Ko se bo v večjem delu človeštva vzpostavila realnost dobrega v človeku, pa čeprav bo šlo le za delno priznavanje njenega obstoja, bomo videli novo obliko civilizacije, ki se bo dvignila iz delcev sedanje, civilizacije, ki bo temeljila na pristnih bratskih vezeh po vsem svetu, na dostojanstvu vsakega človeškega bitja in duhovni gotovosti, ki edina lahko priskrbi varnost višjega reda, ter dobo miru in dobre volje.

Tedaj bo dejansko Duh Božiča stopil na prestol v srcih ljudi, "gumbi" naše zavesti pa se bodo trajno uglasili z dolgimi valovnimi dolžinami Duha.

Ko boste naslednjič slišali božične pesmi, pošljite njihove zborovske harmonije v noč ali pa prisluhnite zvenu zvonov, ki pošiljajo z zvonikov vedra valovanja božičnega časa. Naj vam ti predstavljajo klic budnice Združenemu Človeštvu, ki, osvobojeno svojih sebičnih verig, ponosno na svojo na novo pridobljeno svobodo, skupaj maršira iz teme v Luč ...

Na pragu novega leta

Theosophia, zima 1967-1968

Med mogočnim spopadom, ki se odvija v zunanjem svetu med pravilnim in napačnim, med klicem plemenite dolžnosti do človeštva in čarom sebičnosti in pohlepa, postajajo večni ideali duhovnega življenja še veličastnejši, ko jih primerjamo s temačnimi oblaki sovraštva, neusmiljeno krutostjo in nasiljem.

Pazimo, da ne bi med seboj pomešali zunanje znake, katerih oblike vidimo na vseh straneh. Na vseh področjih človeškega mišljenja in prizadevanja se strahovit pritok dinamičnih duhovnih in intelektualnih sil iz vedno živega vira spopada z nasprotnimi močmi materializma, ki se obupno oklepajo zadnjega okopa. Naraščajoča plima duhovnega mišljenja izkoreninja človeška vraževerja, pretresa zastajajoče mlake brezbržnosti in prinaša na svetlo skrite stvari teme.

Danes se ne soočamo s svetom zmede in kaosa, v katerem vse razpada, kakor mislijo nekateri, ampak s svetom v prenovi, v katerem se odvija globalno preurejanje, ko skuša človeško ogrodje, družbeno in posameznikovo, razširiti svoj ustroj, tako da bi postalo ustrezen nosilec za večjo zavest, globlji vpogled in obsežnejšo vizijo.

Kot študentje starodavne Ezoterične Filozofije, Varuhi na bojnih poljih Duha, imamo sveto dolžnost, da v času, ko je prihodnost človeške rase na tehtnici in ko milijoni moških in žensk hrepenijo po natančno tisti duhovni razrešitvi svojih problemov, ki jo ponuja teozofija, okrepimo vsak napor, ki je usmerjen proti osvoboditvi človeškega mišljenja iz suženjstva nižjih čutov; da razmišljamo, čutimo in delujemo konstruktivno in iz najglobljih globin nas samih.

Zlo je zgolj odsotnost dobrega in njegova prisotnost pade v oči v primerjavi s čemer koli dobrim na odru sveta. Tema se objavlja takrat, ko sceno osvetli luč. Z zlom se je potrebno spopasti s pogumom in z drznostjo, a najboljši način boja je ponazarjanje dobrega in osvetljevanje stvari teme. Takrat moči luči podpirajo naše napore in sončne sile postanejo naši zavezniki.

Poskušajmo s sočutnim duhom Velikih, ki se rodijo ob zimskem solsticiju iz vedno brezmadežnih globin svojega lastnega notranjega Jaza, ponovno posvetiti naša življenja plemenitemu Služenju vsemu, kar živi, vzvišeni Stvari luči in Resnice ter spoštovanju občutenih, a še nevidnih, stvari!

Toge realnosti sveta v nemiru ne morejo vplivati na naš najbolj plemenit sen. Ta je živa stvar, ki utripa, bije s svojim lastnim srčnim utripom, plava nad nepopolnostmi ljudi in njihovo sedanjo zmedenostjo. Iz teh sanj so se rodile vse plemenite reforme preteklih stoletij, vsa nesebična dejanja srčnosti, vse vizije o prihodnosti in utehi v tekočem dnevu. Iz teh večnih sanj o človeški popolnosti so izšle mogočne misli, ki so izoblikovale nove civilizacije in dvignile moške in ženske v nove višine dosežkov. Te sanje so danes bolj žive kot kdaj koli prej - kajti, čeprav neotipljive in na videz oddaljene, se prelivajo iz dobe v dobo in ne morejo nikoli umreti! ...

BORIS MIHAJLOVIČ DE ZIRKOFF se je rodil 7. marca 1902 v Skt. Petersburgu, materi Lidiji Dimitrijevni von Hahn, nečakinji H. P. Blavatsky. Kot občutljivega otroka so ga vzgajali na domu, kjer se je naučil več jezikov. O svoji veliki stari teti ni vedel kaj dosti vse dotlej, dokler se nista njegova mati in krušni oče leta 1917, ko sta pobegnila na Finsko pred rusko februarско revolucijo, ustalila v Stockholmu. Tam je na domu ruskega konzula prvič videl izvod *Tajnega Nauka*. Njegov študij

je postal nato njegov prvi korak v vseživljenjski predanosti teozofiji.

Študiral je na različnih evropskih univerzah in se specializiral za jezike in klasiko. V Baden-Badnu v Nemčiji je srečal ameriškega Rusa, Nikolaja Romanova, ki mu je povedal za obstoj teozofske organizacije v Point Lomi v bližini San Diega v Kaliforniji, z imenom Univerzalno Bratstvo in Teozofsko Društvo. Pisal je pismo g. Katherini Tingley, tedanji voditeljici tega društva in se potem srečal z njo na Finskem, ko je slednja obiskala Evropo. G. Katherina Tingley, ki je zvedela za to, da je Boris de Zirkoff sorodnik Helene Petrovne Blavatsky, ga je povabila na sedež društva v Point Lomo in mu obljubila vso potrebno pomoč v zvezi z njegovim potovanjem v Ameriko. To pot mu je uspelo opraviti proti koncu leta 1923. Ko je prišel v Kalifornijo, je začel s svojim osemnajstletnim delom kot učitelj, tajnik in pisatelj ter se leta 1925 odločil, da bo uredil vsa dela H. P. Blavatsky. Ta projekt je vodil do dopisovanja s sodelavci po celem svetu in do 50 let dolgega raziskovalnega dela. Leta 1942 se je Boris de Zirkoff preselil v Los Angeles in začel s svojim neodvisnim delom. S podporo g. Manly P. Halla, kot tudi fundacije HPB Writings Found, sta bila med leti 1950 in 1954 natisnjena 5 in 6 zvezek. Leta 1956 pa je postalo Teozofsko društvo (Adyar) edini založnik in prodajalec *Blavatsky Collected Writings*.

S pomočjo majhne ekipe prostovoljcev je Boris de Zirkoff od leta 1944 do leta 1981 izdajal revijo *Theosophia*, predaval in pisal za številne teozofske revije po svetu.

Leta 1981, v letu njegove smrti, mu je predsednica Teozofskega društva, g. Radha Burnier, za njegov izjemen prispevek k teozofski literaturi izročila nagrado T. Subba Row Medal.

Boris de Zirkoff je umrl 4. marca 1981, potem ko je bil priča natisu prvih dvanajstih zvezkov del H. P. Blavatsky, kot tudi novih izdaj *Odstrte Izide* in *Tajnega Nauka*.